

СЫН-ПІКІР

Дипломдық жоба
(жұмыс түрінің атауы)

Паскала Нұрсақ Амантақаев

(білім алушының аты-жөні)

58075200 - „Штепперлік жемисілер же түйнекер

(мамандық атауы және шифр)

Тақырыбы: Ақтау даңасындағы 9 үйдің тоғызынан жабамаш

турғынан үйдің тоғызынан жабамашу

Орындалды:

а) сыйба материалдары 5 бет

б) түсініктемелік жазба 33 бет

ЖҰМЫС ҮШИН ЕСКЕРТЕЛЕР

Дипломдық жоба берілгенде тапсыншама сәйкес
орнашады. Дипломдық орналасқында орнала
шайдаланыста ішкі же соғырлық аудамалық
мәдениеттері ақынзаты. Соган сәйкес тоғыз-
техникалық есептері шыгарылған.
Дипломдық жоба хөтепейдегі ескертүчел
посыпашылған.
- ортодуариялдық заманшылар;
- сизбадағы ошешшілер.

Жұмысты бағалау

Паскала Нұрсақ Амантақаев дипломдық
жобасын біле жасады (91 б.) 8ағада шығын.
Паскала Нұрсақ Амантақаев 58075200 - „Штепперлік жемисілер же
түйнекер” шамалығынан бойынша техника же
технологиялық баяндаудың доренесін беруге бонар.

Сын-пікір беруші

Жеке бап. ханым СтраййнПроект "ЖССС" директоры.

Джусшагулов А.А

(аты-жөні)

2022 ж.

ФЫЛЫМИ ЖЕТЕКШІНІҢ

ПІКІРІ

Дипломдық жоба

(жұмыс түрінің атавы)

Исаева Нұрсая Амантайқызы

(білім алушының аты-жөні)

5B075200 Инженерлік жүйелер және желілер

(мамандық атавы және шифр)

Тақырып: Ақтау қаласындағы 9 қабатты тұрғын үйдің жылышу жүйесін жобалау

Дипломдық жоба бекітілген бүйрекқа сәйкес және тапсырма бойынша орындалған. Дипломдық жобалау кезінде студент Исаева Н. жақсы теориялық білім көрсетіп, дипломдық жобаның бөлімдерінің негізгі сұрақтарын толық орындағы және арнайы әдебиеттер мен нормативті-анықтамалық күжаттарды қолдана білді.

Студент Исаева Н. дипломдық жобаны орындауда Word, Excel, AutoCad компьютерлік бағдарламаларын қолданды. Дипломдық жобаның түсініктемелік жазбасы 33 беттен және 3 қосымшадан, графикалық бөлімі 5 беттен тұрады.

Исаева Нұрсая Амантайқызы дипломдық жобасын «өте жақсы» (90б) бағага лайық, ал студент Исаева Нұрсая 5B075200 «Инженерлік жүйелер және желілер» мамандығы бойынша техника және технология бакалавры біліктілігін беруге болады.

Фылыми жетекші

ИЖЖ кафедрасының

техн.ғыл.канд.,қауым проф.

(қолы)

Нурпеисова К.М

« 10 »

05

2022 ж.

Протокол

о проверке на наличие неавторизованных заимствований

(плагиата) Автор: Исаева Нурсая

Соавтор (если имеется):

Тип работы: Дипломная работа

Название работы: Ақтау қаласындағы тоғыз қабатты тұрғын үйдің жылыту жүйесі..docx

Научный руководитель: Куляш Нурпесисова

Коэффициент Подобия 1: 9

Коэффициент Подобия 2: 1.2

Микропробелы: 0

Знаки из здругих алфавитов: 2

Интервалы: 0

Белые Знаки: 0

После проверки Отчета Подобия было сделано следующее заключение:

- Заемствования, выявленные в работе, является законным и не является плагиатом. Уровень подобия не превышает допустимого предела. Таким образом работа независима и принимается.
- Заемствование не является плагиатом, но превышено пороговое значение уровня подобия. Таким образом работа возвращается на доработку.
- Выявлены заемствования и плагиат или преднамеренные текстовые искажения(манипуляции), как предполагаемые попытки укрытия плагиата, которые делают работу противоречащей требованиям приложения 5 приказа 595 МОН РК, закону об авторских и смежных правах РК, а также кодексу этики и процедурам. Таким образом работа не принимается.
- Обоснование:

Дата

27.04.2022.

проверяющий эксперт

**Университеттің жүйе администраторы мен Академиялық мәселелер
департаменті директорының ұқсастық есебіне талдау хаттамасы**

Жүйе администраторы мен Академиялық мәселелер департаментінің директоры көрсетілген еңбекке қатысты дайындалған Плагиаттың алдын алу және анықтау жүйесінің толық ұқсастық есебімен танысқанын мәлімдейді:

Автор: Исаева Нурсая

Тақырыбы: Ақтау қаласындағы тоғыз қабатты түрғын үйдің жылышу жүйесі..docx

Жетекшісі: Кулшы Нурпейисова

1-ұқсастық коэффициенті (30): 9

2-ұқсастық коэффициенті (5): 1.2

Дәйексөз (35): 0.7

Әріптерді аудыстыру: 2

Аралықтар: 0

Шағын кеңістіктер: 0

Ақ белгілер: 0

Ұқсастық есебін талдай отырып, Жүйе администраторы мен Академиялық мәселелер департаментінің директоры келесі шешімдерді мәлімдейді :

Ғылыми еңбекте табылған ұқсастықтар плалият болып есептелмейді. Осыған байланысты жұмыс өз бетінше жазылған болып санала отырып, қорғауға жіберіледі.

Осы жұмыстағы ұқсастықтар плалият болып есептелмейді, бірақ олардың шамадан тыс көптігі еңбектің құндылығына және автордың ғылыми жұмысты өзі жазғанына қатысты күмәнтуздырады. Осыған байланысты ұқсастықтарды шектеу мақсатында жұмыс қайта өндеге жіберілсін.

Еңбекте анықталған ұқсастықтар жосықсыз және плалиаттың белгілері болып саналады немесе мәтіндері қасақана бүрмаланып плалият белгілері жасырылған. Осыған байланысты жұмыс қорғауга жіберілмейді.

Негіздеме:

Күні

27.04.2022.

Кафедра менгерушісі

Жишилов Р.Ж.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ФЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

Қ.И. Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті

Т.К. Бәсенов атындағы Сәулет және құрылым институты

Инженерлік жүйелер және желілер кафедрасы

Исаева Н.А.

“Ақтау қаласындағы 9 қабатты тұрғын үйдің жылдыту жүйесін жобалау”

Дипломдық жобаға
ТҮСІНІКТЕМЕЛІК ЖАЗБА

5B075200 – «Инженерлік жүйелер және желілер»

Алматы 2022

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ФЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

Қ.И. Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті

Т.Қ. Бәсенов атындағы сәулет және құрылым институты

Инженерлік жүйелер және желілер кафедрасы

КОРГАУҒА ЖІБЕРІЛДІ
ИЖЖ кафедра менгерушісі
техн.ғыл.канд., қауым.проф.
Алимова К.К
«06» 05 2022 ж.

Дипломдық жобаға
ТҮСІНІКТЕМЕЛІК ЖАЗБА

Тақырыбы: “Ақтау қаласындағы 9 қабатты тұрғын үйдің жылдыту жүйесін
жобалау”

Мамандығы 5B075200 – «Инженерлік жүйелер және желілер»

Орындаған

Исаева Н.А.

Пікір беруші

Х. Нурпейисова т.т.
«10» 05 2022 ж.

Жетекші
техн.ғыл.канд., қауым.проф.
Нурпейисова К.М
«06» 05 2022 ж.

Алматы 2022

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

Қ.И. Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық зерттеу университеті

Т.К. Бәсенов атындағы Сәулет және құрылым институты

Инженерлік жүйелер және желілер кафедрасы

5B075200 – «Инженерлік жүйелер және желілер»

БЕКІТЕМІН

ИЖИК кафедра менгерушісі
техн. бұлжанд., қауым. проф.

Алимова К.К.
«24 » 07 2022ж.

**Дипломдық жоба орындауда
ТАПСЫРМА**

Білім алушы Исаева Нұрсая Амантайқызы

Тақырыбы: Ақтау қаласындағы 9 қабатты тұрғын үйдің жылдыту жүйесін жобалау

Университет басшылығының 2021 жылғы «24» желтоқсан №489-П/Ө бүйрекмен бекітілген

Аяқталған жұмысты тапсыру мерзімі

2022 жылғы «30» сәуір

Дипломдық жобаның бастапқы берілістері: Сыртқы қоршаулардың жылутехникалық есебі. Сыртқы қоршаулар арқылы жоғалатын жылуды анықтау. Жылдыту аспаптары. Жылдыту жүйесінің гидравликалық есебі. Құрылыш-монтаждық жұмыстардың технологиясы. Жұмыс құрамы мен көлемін анықтау. Еңбек шығынының есебі. Жұмыстың экономикалық тиімділігін есептейу.

Дипломдық жобада қарастырылатын мәселелер тізімі

a) Негізгі бөлім;

b) Құрылыш жинақтау жұмыстарының технологиясы;

c) Экономика бөлімі;

Сызба материалдар тізімі (міндетті сыйбалар дәл көрсетілуі тиіс)

1) Жылдыту жүйесінің типтік қабат сұлбасы; 2) Жылдыту жүйесінің аксонометриялық сұлбасы; 3) Жылдыту жүйесінің екінші қабат аксонометриялық сұлбасы; 4) Жылдыту жүйесінің тоғызынышы аксонометриялық сұлбасы; 5) Технологиялық карта

Ұсынылатын негізгі әдебиет 10 атапудан

**Дипломдық жобаны дайындау
КЕСТЕСІ**

Бөлімдер атауы, қарастырылатын мәселелер тізімі	Жетекші мен кеңесшілерге көрсету мерзімдері	Ескерту
Негізгі бөлімі	03.02.2022-20.03.2022	Орондаудо.
Құрылым жинақтау жұмыстарының технологиясы	23.03.2022-07.04.2022	Орондаудо.
Экономика бөлімі	03.04.2022-10.04.2022	Орондаудо. Орондаудо.

**Дипломдық жоба бөлімдерінің кеңесшілері мен норма
бақылаушының аяқталған жобаға қойған
қолтаңбалары**

Бөлімдер атауы	Кеңесшілер, аты, әкесінің аты, тегі (ғылыми дәрежесі, атағы)	Қол қойылған күн	Қолы
Құрылым жинақтау жұмыстарының технологиясы	И.З. Кашкинбаев техн.ғыл.д-ры, профессор	07.04.22	
Экономика бөлімі	К.М. Нурпейсова техн.ғыл.канд., қауым. проф.	10.04.22	
Норма бақылау	А.Н. Хойшиев техн.ғыл.канд., қауым.проф.	06.05.22	

Жетекші

 Нурпейсова К.М.

Тапсырманы орындауға алған білім алушы

 Исаева Н.А.

Күні

«24» 01 2022 ж.

АНДАТПА

Бұл дипломдық жобада Ақтау қаласындағы тоғыз қабатты түрғын үйдің жылыту жүйесін жобалау қарастырылған. Дипломдық жобаның мақсаты жылыту жүйесін жүргізіп, есептеу әдістерін орындау. Жұмыс барысында жылыту жүктемесі анықталады, жылыту жүктемесіне сай жылыту аспаптары және қондырылары тандалады.

Гидравликалық есептеуді жүргізу барысында құбырлардың диаметрі, судың жылдамдығы анықталады. Сонымен қатар экономикалық шығындары, ал қауіпсіздік және еңбек қорғау бөлімі, құрылыш жинақтау жұмыстарының технологиясы мен күнтізбелік жоспар келтіріледі.

АННОТАЦИЯ

В данном дипломном проекте предусмотрено проектирование системы отопления девятиэтажного жилого дома в г. Актау.. Целью дипломного проекта является выполнение методов расчета системы отопления. В процессе работы определяется нагревательная нагрузка, подбираются отопительные приборы и установки, соответствующие нагревательной нагрузке.

При проведении гидравлического расчета определяется диаметр труб, скорость воды. Также приводятся экономические затраты, а отдел безопасности и охраны труда, технология и календарный план строительно-монтажных работ.

ABSTRACT

This diploma project provides for the design of a heating system for a nine-storey residential building in Aktau. The purpose of the diploma project is to perform methods for calculating the heating system. During operation, the heating load is determined, heating devices and installations corresponding to the heating load are selected.

During the hydraulic calculation, the diameter of the pipes and the water velocity are determined. Economic costs are also given, as well as the department of safety and labor protection, technology and the calendar plan of construction and installation works.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ

1 Негізгі бөлім	8
1.1 Жобаның техникалық көрсеткіштері және техникалық параметрлері	8
1.2 Қоршау құрылымдарының жылутехникалық есебі	11
1.3 Қоршаушы құрылымдардың жылу жоғалуы	11
1.4 Жылыту жүйесінің жылулық қуаты	12
1.5 Жылыту жүйесінің шешімдері мен есептері	13
1.5.1 Жылыту аспаптарын таңдау	14
1.5.2 Жылыту жүйесінің гидравликалық есебі	16
1.5.3 Жергілікті жылу пунктінің негізгі қондырғысы	18
2 Құрылыш жинақтау жұмыстарының технологиясы	21
2.1 Ұйымдастырылған техникалық шаралар	21
2.2 Еңбек шығындарын калькуляциялау	22
2.3 Күнтізбелік жоспар және жұмысшылардың қозғалыс графигі	22
2.4 Қөліктің қажеттілік есебі	23
2.5 Аз механизацияланған құрылғылардың, қолмен және механизмделген бұйымдардың қажеттілік есебі	25
2.6 Жылыту жүйесінің жинақтау жұмысының сапасын бақылау	25
2.7 Қауіпсіздік және еңбек қорғау бөлімі	25
3 Экономика бөлімі	27
3.1 Келтірілген есептің шығын есебі	27
ҚОРЫТЫНДЫ	29
ПАЙДАЛАНҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ	30
ҚОСЫМАШАЛАР	33

КІРІСПЕ

Жабық бөлмеде адам өзінің біраз уақытын өткізеді. Сондықтан да, оның өмірлік істеріне жайлы жағдай жасау үшін, бұл бөлмелерде белгілі жылу режимін қатаң түрде сақтаулы қажет.

Бөлмедегі жылу режимін жылыту жүйесімен қамтамасыз етеді, олар ең алдымен, қоршаушы конструкциясын жылутехникалық және жылуфизикалық қасиеттерімен анықталады. Сыртқы қоршаушы конструкциясы, қын климаттық әсер етуге: лезде суыту және жылынуын, ылғалдылық, қатаю мен ауа-бу өткізгіштікten бөлмені сактайды, сол себептен сыртқы қоршаушы конструкциясын таңдауда жоғары талаптар қойылады.

Жылыту-ғимараттар мен үймереттердің бөлмелерінің ішкі ауасына және ондағы қоршау беттеріне температура беріп, оны қажетті деңгейде ұстап тұруға арналған инженерлік жүйелердің бірі. Жылыту қондырғыларымен жылдың суық кезінде бөлмеде жасанды микроклимат қамтамасыз етіледі.

Гимаратта жылыту жүйесі дұрыс әрі тиімді жүргізілуі керек. Жылдың суық мерзімінде жүйелерді қайта жөндеу және ұйымдастыру өте курделі үрдіс. Сондықтан жылыту аспаптарын, арматураларды және құбырларды дұрыс таңдау маңызды. Гимарат бөлмелерінде жылу жағдайын туғызып ұстап тұру үшін техникалық кемел және сенімді жылыту қондырғылар қажет. Сапасына және бағасына мән бере отырып, қолайлы және қолжетімді жылыту аспаптары және құбырларды таңдау қажет. Құрылыш ауданының климаты ызгарлы және ғимаратта жайлы жылу шарттарын қамтамасыз етуге талап жоғары болған сайын, қондырғылар соғұрлым қуатты және икемді болуы қажет.

Бөлмелердің ішкі ауасының температурасын тек жылыту жүйесінің жұмысына ғана байланысты болуы мүмкін. Бұл жүйе бөлме ауасының қажетті температурасын, ылғалдылығын, оның қозғалу жылдамдығын, құрамын және тазалығын қамтамасыз етіп отырады.

Бұл дипломдық жобада Ақтау қаласында орналасқан тоғыз қабатты тұрғын үйдің жылыту жүйесі қарастырылады. Жылыту ретінде сулы жүйесі қабылданады және оны жобалау кезінде казіргі заманда қолданылатын жылыту аспаптары мен жабдықтары қолданылды.

1 Негізгі бөлім

1.1 Жобаның техникалық көрсеткіштері және параметрлері

Гимараттың жылыту жүйесін жобалауға қажетті деректер қабылданады.

Жобалау ауданы - Ақтау қаласы;

Гимарат аталуы – Тұрғын үй;

Қабат саны - 9;

Гимарат өлшемдері – 20,4 x 12 м;

Гимарат биіктігі - 27 м;

Жылыту мерзімінде сыртқы ауаның есепті температурасы (ең сұық бес күндік): $t_0 = \text{минус } 14,9^{\circ}\text{C}$;

Жылыту мерзімінде сыртқы ауаның орташа температурасы: $t_{om} = \text{плюс } 1,9^{\circ}\text{C}$;

Жылыту мерзімінің ұзақтығы - 145 тәулік;

Жылыту мерзімі кезіндегі желдің орташа жылдамдығы - $\vartheta_0 = 5,7 \text{ м/с}$;

Сыртқы қоршаушы конструкцияның құрылымы мына материалдардан тұрады:

- Бірінші қабаттың сыртқы қабырғасының негізгі тірегі кеңейтілген сазды құмдағы кеңейтілген сазды бетон тұрады. Сыртынан Синтетикалық және битумбайланыстырыштары бар жұмсақ, жартылай қатты және қатты минералды жұн тақталар қапталған және сыртында қалындығы болатын цементті-құмды ерітіндімен сырланған. Қабырғаның ішкі бетінің әрлеу қабаты құрайды.

- Екінші және жетінші қабаттың сыртқы қабырғасының негізгі тірегі кеңейтілген сазды құмдағы кеңейтілген сазды бетон тұрады. Сыртынан Синтетикалық және битумбайланыстырыштары бар жұмсақ, жартылай қатты және қатты минералды жұн тақталар қапталған және сыртында қалындығы 30 мм болатын цементті-құмды ерітіндімен сырланған. Қабырғаның ішкі бетінің әрлеу қабаты құрайды.

1.2 Қоршаушы құрылымдарының жылутехникалық есептері

Жылыту жүйелерін жобалау үшін жылутехникалық есептер арқылы мәліметтер болу қажет. Жылу берудің үш түрі болады: сәулелік, конвективтік және жылуөткізгіштік. Сыртқы қоршауларда жылуөткізгіштік түрі мол болады. Ішкі және сыртқы ауа қатынасы сыртқы қоршаулар арқылы қарастырылады. Жылутехникалық есепті орындауға негізгі қажеттіліктер: жылдың салықын мерзіміндегі ішкі және сыртқы ауаның термодинамикалық параметрлері және сыртқы қоршаулардың жылупхизикалық сипаттамалары.

Жылутехникалық есеп жылытылатын мерзімде ғимараттың барлық бөлмелерінің сыртқы қоршауларына санитарлы - гигиеналық талаптарын және пайдалану шарттарын есепке ала отырып жүргізіледі.

Жылу жоғалту мәні екі түрге бөлінеді: қоршау конструкциялары арқылы жылу шығыны және желдегу жүйесінің жұмысына байланысты шығындар. Бірақ бұл мәндерді есептеу және егжей-тегжейлі есеп беру үшін көптеген факторлар ескеріледі: үй-жайлардың ауданы, объектінің пайдаланудың мақсаты мен түрі, жылу өткізгіштік коэффициенті, бу өткізгіштігі және құрылым конструкциялары материалдарының басқа да сипаттамалары, пайдалану факторларының әсерінен құрылым конструкциялары қасиеттерінің ықтимал өзгерістері, шыны саны мен түрі, жылу оқшаулаудың болуы, бөлмедегі температура мен ылғалдылықтың қажетті деңгейі, аймақтың климаттық жағдайы. Осы факторлардың барлығына сүйене отырып, біз қолайлы қалындығын есептеп, қоршау конструкцияларына арналған материалдарды таңдаймыз. Жылу техникалық есепті орындауға қажетті негізгі қажеттіліктер: жылдың салқын мерзіміндегі ішкі және сыртқы ауаның термодинамикалық параметрлері және сыртқы қоршаулардың жылуфизикалық сипаттамалары.

Гимараттардың қоршаушы құрылымдарының жылуутехникалық есебінде санитарлы-гигиеналық және жайлыштық шарттарына сәйкес жылу таратуға көректі кедергісі R_o^{mp} , $\text{m}^2 \text{ }^\circ\text{C}/\text{Вт}$ анықталады

$$R_o^{mp} = \frac{n \cdot (t_i - t_o')}{\alpha_B \cdot \Delta t_c}, \quad (1)$$

мұндағы t_i , t_o' - ішкі және сыртқы ауаның есепті температуралары;

Δt_c - ішкі ауа мен қабырғаның ішкі бетіндегі нормативтік температура, қабылданады;

n -сыртқы қоршаудың сыртқы ауаға қатынасын ескеретін коэффициент, қабылданады;

α_B -қоршаудың ішкі бетінің жылуөткізгіштік коэффициенті (ішкі ауаның жылуөткізгіштік коэффициенті) қабылданады, $\alpha_B=8,7 \text{ Вт/ m}^2 \text{ }^\circ\text{C}$.

$$R_o^{tp} = \frac{1 \cdot (18 - (-14,9))}{8,7 \cdot 4} = 0,945 \text{ m}^2 \text{ }^\circ\text{C}/\text{Вт}. \quad (1.1)$$

Сыртқы қоршаулардың жалпы жылу өткізу кедергісі, $\text{m}^2 \text{ }^\circ\text{C}/\text{Вт}$:

$$R_o = \frac{1}{\alpha_i} + \frac{\delta}{\lambda} + \frac{1}{\alpha_c}, \quad (1.2)$$

мұндағы α_i – қоршаудың ішкі бетінен ауаның жылу өткізу коэффициенті, $\text{Вт/м}^2 \text{ }^\circ\text{C}$, қабылданады, $\alpha_i=8,7 \text{ Вт/м}^2 \text{ }^\circ\text{C}$;

δ – қабырға қалындығы, м;

λ – қабырғаның жылу беру коэффициенті, $\text{Вт/м}^2 \text{ }^\circ\text{C}$;

α_c – сыртқы ауаның жылу өткізгіштік коэффициенті, $\text{Вт/м}^2 \text{ }^\circ\text{C}$, қабылданады [5], $\alpha_c=23 \text{ Вт/м}^2 \text{ }^\circ\text{C}$.

Жылды ту кезеңінің градустық-тәулігі - жылды ту кезеңінің ұзақтығына ішкі ауа температурасының және сыртқы ауаның орташа температурасының айырмасының көбейтіндісіне тең көрсеткіш, $^{\circ}\text{C}$ -тәулік:

$$\mathcal{JMT} = (t_i - t_{om}) \cdot n_o, \quad (1.3)$$

мұндағы t_i – бөлмелердің ішкі ауа температурасы, $^{\circ}\text{C}$;

t_{om} – жылды ту мерзімінің сыртқы ауа орташа температурасы, $^{\circ}\text{C}$;

n_o – жылды ту мерзімінің ұзақтылығы.

Коршаудың құрылымдардың жылу таратуға келтірілген кедергілері қабылданғаннан кейін, олардың жылу өткізгіштік коэффициенттері анықталады, $\text{Вт/м}^2\text{ }^{\circ}\text{C}$:

Сыртқы қоршаулардың жылу өткізгіш коэффициенттерін анықтау үшін олардың жылулық кедергілері белгілі болуы керек. «Құрылыш жылутехникаға» сәйкес сыртқы қоршаудың жылулық кедергісін R_0 анықтаудан басталады және ол қоршаудың жылу таратуға келтірілген кедергіден R_0^{tp} санитарлы-гигиеналық талаптарға байланысты кем болмауы керек.

Сыртқы қоршаулардың жалпы жылу өткізу кедергісі R_o , $\text{м}^2\text{ }^{\circ}\text{C}/\text{Вт}$ анықталады

$$R_o = R_i + R_1 + R_2 \dots + R_c, \quad (1.4)$$

мұндағы R_i - қоршаудың ішкі беттерінен ауаның жылу өткізу кедергісі;

R_1, R_2 - қоршаудың қабаттарының жылу өткізгіштік кедергілері;

R_c - қоршаудың сыртқы бетінен ауаның жылу өткізгіш кедергісі.

Қоршаудың ішкі бетінен ауаның жылулық кедергісі R_i , $\text{м}^2\text{ }^{\circ}\text{C}/\text{Вт}$, анықталады

$$R_i = \frac{1}{\alpha_i}, \quad (1.5)$$

мұндағы α_i - қоршаудың ішкі беттерінен ауаның жылу өткізу коэффициенті, $\text{Вт/м}^2\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Қоршаудың қабаттарының жылу өткізгіштік кедергілері R_1, R_2 , $\text{м}^2\text{ }^{\circ}\text{C}/\text{Вт}$ анықталады

$$R_1 = \frac{\delta_1}{\lambda_1}, R_2 = \frac{\delta_2}{\lambda_2}, \quad (1.6)$$

мұндағы δ - қоршаудың қабаттарының қалындығы, м;

λ - жылу өткізгіштік коэффициенті, $\text{Вт/м}^0\text{C}$.

Жобалауда мынадай шарт орындалуы тиіс $R_o > R_0^{tp}$.

Сыртқы қоршаулардың жылу өткізгіштік коэффициенті k , $\text{Вт/м}^2\text{ }^{\circ}\text{C}$ анықталады

1.1 Кесте - Сыртқы қабырға конструкциясы

Коршауши конструкциясының құрамы	Қалындығы, δ, м	Жылуоткізгішті, λ, Вт/м °C	Кедергісі , R, м ² °C/Bт
Кеңейтілген сазды бетон	0,25	0,80	0,375
Құмды цемент	0,02	0,76	0,026
Синтетикалық және битумбайланыстырғыштары жұмсақ, қатты минералды жүн тақталар	0,15	0,087	1,724
Қаптауыш тақталар	0,004	1,05	0,0038
R _o			2,287
$\Sigma = 2,287 > 2,217$			

1.2 Кесте - Терезе конструкциясы

Коршауши конструкциясының құрамы	Қалындығы, δ, м	Жылуоткізгіштігі, λ, Вт/м °C	Кедергісі , R, м ² °C/Bт
Әйнекпакеті RENAU	0,032	0,056	0,55
R _o			0,32
$\Sigma = 0,55 > 0,32$			

1.3 Кесте - Еден конструкциясы

Коршауши конструкциясының құрамы	Қалындығы, δ, м	Жылуоткізгіштігі, λ, Вт/м °C	Кедергісі , R, м ² °C/Bт
Темір бетон	0,220	1,920	0,114
Перлитопластбетон	0,140	0,052	2,692
Линолеум	0,003	0,380	0,007
R _o			2,973
$\Sigma = 2,973 > 2,950$			

1.4 Кесте - Төбе жабыны конструкциясы

Коршауши конструкциясының құрамы	Қалындығы, δ, м	Жылуоткізгіштігі, λ, Вт/м °C	Кедергісі , R, м ² °C/Bт
Темір бетонды плита	0,220	1,920	0,114
Жылуоқшаулағыш	0,120	0,052	2,307
Құмды цемент	0,15	0,76	0,197
Руберойд	0,04	0,170	0,235
Битум	0,001	0,270	0,003
R _o			3,017
$\Sigma = 3,017 > 2,950$			

1.3 Қоршауышы құрылымдарының жылу жоғалуы

Бұкіл ғимараттың жылу шығынын есептеу бізге жылыту қондырғысының қажетті қуаты туралы түсінік береді, бөлмелердегі жылу шығынын есептеу радиаторлардың қажетті қуаты туралы түсінік береді.

Жылу шығыны - бұл ғимараттан тыс мақсатсыз кететін жылу. Жалпы жылу шығыны негізгі және қосымша болып табылады.

Жылыту жүйесін жобалау үшін бөлмелердің сыртқы қоршаулар арқылы жоғалатын жылу мөлшері қажет. Бөлмелердің сыртқы қоршаулар арқылы жоғалатын негізгі жылу мөлшері $Q_{нег}$, Вт мына өрнекпен анықталады

$$Q_{нег} = A \cdot k \cdot (t_i - t_o') \cdot n, \quad (1.8)$$

мұндағы A - жылу жоғалатын сыртқы қоршаудың ауданы, m^2 ;
 k – осы коршау конструкциясының жылуөткізгіш коэффициенті, $Bt/m^{20}C$;
 t_i, t_o' – ішкі және сыртқы ауаның есепті температуралары, $^{\circ}C$;
 n – сыртқы қоршаудың сыртқы ауаға қатынасын ескеретін коэффициент.

Бөлмелердің сыртқы қоршаулар арқылы негізгі жоғалатын жылу шығынына Q , Вт көп факторлар әсер етеді, сондықтан

$$Q = A \cdot k \cdot (t_i - t_o') \cdot n \cdot (1 + \sum \beta) = Q_{нег} \cdot (1 + \sum \beta), \quad (1.9)$$

мұндағы $\sum \beta$ – қосымша жылу жоғалуды ескеретін түзету коэффициенттер қосындысы, қабылданады:- бөлмедегі екі сыртқы қабырғаға – 5 пайыз (0,05); - сыртқы қабырғаның биіктігіне 4м-ден жоғары әр 1м-ге – 2пайыз (0,02); - сыртқы қабырғаның бағытына: шығыс, солтүстік – 10пайыз (0,1), батыс-5пайыз (0,05); онтүстік-0; - елдің жылдамдығы, егер $V < 5 \text{ м/с}$ – 5 пайыз(0,05), $V > 5 \text{ м/с}$ – 10 пайыз(0,1).

Мысалы: 101 бөлменің сыртқы қабырға үшін жылу жоғалу есебі

$$Q_{нег} = 10,80 \cdot 0,437 \cdot 36,9 \cdot 1 = 174,153 \text{ Вт},$$
$$Q = 174,153 \cdot 1,25 = 217,69 \text{ Вт}.$$

Қалған бөлмелердің жылу жоғалуы есебі А.1 кестеде көрсетілген.

1.4 Жылыту жүйесінің жылулық қуаты

Ғимараттың жылу жоғалуын Q_o , Вт іріктелген көрсеткіштер арқылы анықтауга болады

$$Q_o = q_o \cdot V \cdot (t_i - t_{o'}) \cdot n, \quad (1.11)$$

мұндағы q_o - жылытудың іріктелген жылу көрсеткіші $\text{Вт}/\text{м}^3 \text{ } ^0\text{C}$, ғимараттың сыртқы өлшемімен алынған көлеміне байланысты қабылданады;

V -ғимараттың көлемі, м^3 ;

$t_i - t_{o'}$ -ауаның ішкі және сыртқы есепті температуралары;
 n -түзету коэффициенті $t_{o'}$ -қа байланысты қабылданады.

Жылыту жүйесінің жылулық қуаты $Q_{жж}$, Вт анықталады

$$Q_{жж} = k \cdot \sum Q_o, \quad (1.12)$$

мұндағы k - қосымша түзету коэффициенті, қабылданады ($1,07 \div 1,2$);

$\sum Q_o$ - ғимараттың сыртқы қоршауларымен жалпы жылу жоғалуы.

1.5 Жылыту жүйесінің шешімдері мен есептері

Егер қазандық барлық жылыту жүйесінің "жүрегі" болып саналса, онда радиаторлар (медицинологияны қолдана отырып) оның "өкпесі" болып табылады. Дәл осы жылыту құрылғылары нақты бөлмелерді жылытуға жауап береді. Қазіргі кезде мамандандырылған дүкендерде түрлі радиаторларды сатып алуға болады: алюминий, шойын, болат құбырлы, биметалл. Осы аталған радиатор түрлерін салыстырып, анықтама беріп көрейік.

Жылыту жүйесі – бұл өз ара байланыстары бар конструктивтік элементтердің қосындысы, олар жылытатын бөлмеге қажетті жылу шығынын өнімдеп, таратып беру үшін арналған. Негізгі элементтері- жылу көзі, жылу құбырлары, жылыту аспаптары. Жылыту жүйелерінде жылутасымдағыш қазан немесе жылуалмастырғышта қыздырылады, содан кейін құбырлармен жылыту аспаптарына келіп түседі. Жылутасымдағыштың жылуы жылыту аспаптар арқылы бөлмеге беріледі.

Бұл жобада орталықтандырылған 2 құбырлы сулы төменгі таратумен жылыту жүйесі қабылданды. Сыртқы жылу желісінен тасымалдағыш 105^0C температурасымен ғимараттың жергілікті жылыту пунктіне келеді, бұл жерде жылыту жүйесінің санитарлы - гигиеналық талабына сәйкес тасымалдағыштың температурасы 70^0C дейін жылуалмастырғышта төмендетіледі.

Жобада «REHAU» фирмасының полипропиленді алюминий енгізілген құбырлары жүргізілген. Ол өзінің жоғары температуралы және механикалық төзімділігімен ерекшеленеді. Құбыр барлық гигиеналық-санитарлық талаптарға сай келеді. Құбырлар тотыққа қарсы жабылған және оқшаулау қарастырылған.

1.5.1 Жылтыу аспаптарын тандау

Жылтыу аспаптарының жылулық есебінің мақсаты – бөлмeden жоғалатын жылу мөлшерінің орнын толтырып тұруға жеткілікті қызу шығаратын бет ауданын табу. Жылутасымдағыштан жылу бөлмеге жылтыу аспаптарының қабырғасы арқылы беріледі. Жылтыу аспаптарының бет ауданына, оның түріне, орнатылған орнына, құбырларға қосылу сұлбасына және басқа факторларға байланысты болады. Жылтыу аспаптарын сыртқы қабырға тұсына, әдетте терезе астына орнатады, себебі терезеден келетін сұық ауа ағындарына тосяуыл болады.

Сүмен жылтыу жүйелерінің негізгі элементтерінің бірі – жылтыу аспаптары, олар жылутасымдағыш жылуын бөлме ауасына беруге арналған. Жалпы жылу аспаптарының есебінің мақсаты – жылтыу аспаптары бөлмeden жоғалатын жылу мөлшерінің орнын толтырып тұруға жеткілікті қызу шығаратын бет ауданын табу. Жылутасымдағыштан жылу бөлмеге жылтыу аспаптарының қабырғасы арқылы беріледі. Жылтыу аспаптарының бет ауданына, оның түріне, орнатылған орнына, қабыргаларға қосылу сұлбесіне және басқа факторларға байланысты болады. Жобада жылтыу аспаптары ретінде «Rifar» фирмасының Forza 350 типті биметалл панельді радиаторлары колданылған.

1 Сурет-Радиатор алдынан көрінісі

Жобада жылтыу аспаптары бүйірінен қосынған. Беретін құбырдың осі радиатордың бүйір қырынан әрдайым 80мм, ал қайтатын құбыр - 30 мм –де орналасады. Панельді С типті болат радиаторының биіктігі $H=415$ мм.

Батареялардың әр түрі әртүрлі жылу беруді, сондай-ақ оның артықшылықтары мен кемшіліктерін қамтиды. Мысалы, шойын жоғары жылу мен инерцияға ие. Басқаша айтқанда, ол ұзак уақыт қызады және ұзак уақыт салқындастылады. Бұл материалдан жасалған батареялар қысымның кенеттеннөзгеруін "ұнатпайды" және ұлken массага ие. Секцияның қуаты 120-дан 160 Вт-ка дейін өзгереді.

Алюминий радиаторларының артықшылығы жеңіл салмақ және жағымды баға. Міне, алюминий заттарын сатып алушың басты дәлелі. Олар жылу берудің ең жақсы коэффициентіне ие және 15-тен 25 жылға дейін қызмет

ете алады, бірақ тұрақты төмен қысым мен жылутасымдаушының жақсы сапасы жағдайында ғана. Бірақ, орталықтандырылған жүйе бұл сұраныстарды қанағаттандыра алмайды. Олар үлкен қысымға шыдамайды және ағып кетеді. Сондай-ақ, мұндай құрылымдар судың сапасына сезімтал және оттегінің шығарылуымен химиялық реакциядан жойылады. Өкінішке орай, көп қабатты үйлердің тұрғындары олардан бас тартқан дұрыс.

Болат құбырлы радиаторлар әдемі көрінеді және арзан болады. Тағы бір жағымды жағы-жеңіл салмақ пен жылуды тиімді қайтару. Панельді және құбырлы болат радиаторлар бар. Панельдік үлгілер екі пластинаға ұқсайды, олардың арасында қалған тізбектерде су өтеді. Олар интеръерге өте жақсы сәйкес келеді, өйткені олар өте көрнекті көрінеді. Ал құбырлы бірнеше дәнекерленген бөліктерден тұрады және классикалық батареяларға ұқсас (бірақ олардың формалары әлдеқайда әр түрлі). Әдетте, олар панельдерге қарағанда қымбатырақ. Бірақ пәтер үшін бұл опция қолайлы емес: мұндай өнімдер 10 атмосферадан аспайды, ал егер бұл мән асып кетсе, олар жарылып, ағып кетуі мүмкін. Сонымен қатар, олар жиі коррозияға ұшырайды.

Жалпы жылды аспаптарының есебінің мақсаты – жылды аспаптары бөлмеден жоғалатын жылу мөлшерінің орнын толтырып тұруға жеткілікті қызу шығаратын бет ауданын табу. Жылутасымдағыштан жылу бөлмеге жылды аспаптарының қабырғасы арқылы беріледі. Жылды аспаптарының бет ауданына, оның түріне, орнатылған орнына, қабырғаларға қосылу сүлбесіне және басқа факторларға байланысты болады.

Тұрғын үйдің жылды жүйелеріндегі жылды аспаптарының есепті жылу бетінің ауданы мына формула бойынша анықталады:

$$A_{жa} = \frac{Q_{жa}}{k(t_{опт} - t_i)} \cdot \beta_1 \cdot \beta_2, \text{ м}^2, \quad (1.13)$$

мұндағы $Q_{жa}$ - жылды аспабының жылу жүктемесі, Вт; k - жылды аспаптарының жылуды алып-беру коэффициенті, Вт/м² °C, қабылданады: шойын аспаптарына -10, болат аспаптарына - 7,84;

β_1 - артық ауданды ескеретін түзету коэффициенті, радиаторлар үшін қабылданады: 1,03 - 1,08;

β_2 - жылды аспаптарын сыртқы қабырғаға орналастыруына байланысты қосымша жоғалатын жылу мөлшерін ескеретін түзету коэффициенті, радиаторлар үшін қабылданады: 1,02 – 1,03;

t_i – бөлменің ішкі ауасының есептік температурасы, °C;

$t_{опт}$ - жылу тасымалдағыштың орташа температурасы, °C, мына формуламен анықталады:

$$t_{опт} = \frac{t_1 + t_2 - \tau_{сm} - \tau_{02}}{2}, \text{ °C}, \quad (1.14)$$

Тұрғын үйдің жылды аспаптарының жылу бетінің ауданын анықтап

болғанан соң, типтік түрін қабылдап, оның орналастыруға қабылданатын саны анықталады:

$$N_{жa} = \frac{A_{жa} \cdot \beta_4}{\varphi_c \cdot \beta_3}, \text{ дана,} \quad (1.15)$$

мұндағы φ_c – қабылданған жылу аспабының бір секциясының жылу бет аудандары, м²;

β_3 – жылыту аспаптарының орналасуына байланысты қабылданатын коэффициент;

β_4 – судың құбырда сұып қалуына байланысты қабылданатын коэффициент.

Тұрғын үйдің жылыту жүйелеріндегі жылыту аспаптарының есебі А қосымшасында кесте ретінде жүргізіледі.

1.5.2 Жылыту жүйесінің гидравликалық есебі

Гидравликалық есеп гидравлика заңымен жүргізіледі. Гидравликалық есептеулер жылыту жүйесі оның жеке бөліктерін емес, тұтасымен жылытуы үшін қажет. Өйткені, сұйықтық ең аз қарсылық жолымен қозғалады. Осылайша, жолдағы әрбір фитинг, құбырдың әрбір метрі, сонымен қатар диаметріне және тіпті материалына байланысты салқыннатқышқа қарсылық жасайды. Ал белгілі бір жағдайларда салқыннатқыш қазандыққа және оның сорғысына жақын бөлмелерді керемет жылытуы мүмкін, ал ең алғыс жылыту радиаторлары салқын болады. Сондай-ақ, таңдалған жылыту схемасы салқыннатқыштың қозғалысына әсер етеді - бір құбырлы, екі құбырлы, коллектор-арқалық екі құбырлы және т.б.

Дұрыс есептеу үшін құбырлардың диаметрлерін, олардың материалы мен ұзындығын, таңдалған қозғалыс үлгісін, фитингтерді, жылыту радиаторларының түрін ескеру қажет. Кем дегенде негізгі есептеулерсіз қолайлы тұрақтылыққа және жабдықты ұзақ мерзімді пайдалануға қол жеткізу мүмкін емес. Гидравликалық жүйенің жұмысын модельдеу, шын мәнінде, барлық одан әрі жобалау әзірлемелері салынған негіз болып табылады. Жылыту жүйесін таңдағаннан кейін құрастырылған аксонометриялық сұлба үшін гидравликалық есептер жүргізіледі. Гидравликалық есептің мақсаты:

- құбырлардың оптимальды диаметрін таңдау;
- жүйенің участкелеріндегі жоғалатын қысымды табу.

Әр участкедегі есепті су шығыны мына формуламен анықталады:

$$G_0 = \frac{Q_0}{c(t_1 - t_2)} = \frac{Q_0}{c(\tau_{cm} - \tau_{02})}, \text{ кг/c,} \quad (1.16)$$

мұндағы Q_0 - әр участкедегі жылу жүктемесі, Вт;

с-судың жылу сыйымдылығы, Дж/кг⁰С, қабылданады: 4189 Дж/кг⁰С;

τ_{cm} – жылыту жүйесінің беретін құбырындағы судың температурасы, ⁰С;

τ_{02} – жылыту жүйесінің қайтатын құбырындағы судың температурасы, ⁰С.

Есепті айналымды сақинасының орташа меншікті қысым жоғалуы мына формуламен анықталады:

$$R_{opt} = \frac{(1-\varphi) \cdot \Delta P_p}{\sum l}, \text{ Па/м,} \quad (1.17)$$

мұндағы φ – үйкелісте жоғалатын қысымды ескеретін коэффициент, қабылданады: екі құбырлы жүйеде – 0,35; бір құбырлы жүйеде – 0,5.

Тұрғын үйдің көлденең екі құбырлы жылыту жүйесінің участеклеріндегі жоғалатын қысым мына формуламен анықталады:

$$\Delta P = \Delta P_L + \Delta P_m, \text{ Па,} \quad (1.18)$$

мұндағы ΔP_L - құбыр ұзындығындағы жоғалытын қысым, Па ол мына формула бойынша анықталады:

$$\Delta P_L = \frac{\rho \cdot V^2}{2 \cdot l}, \text{ Па,} \quad (1.19)$$

мұндағы R - 1 м ұзындықта меншікті жоғалатын қысым, Па/м;

ΔP_m - жергілікті кедергілерде жоғалатын қысым, Па, ол мына формуламен анықталады:

$$\Delta P_m = z = \frac{\sum \varepsilon \cdot \rho \cdot V^2}{2} = P_{din} \cdot \sum \varepsilon, \text{ Па,} \quad (1.20)$$

мұндағы P_{din} - динамикалық қысым, жылдамдыққа байланысты анықталады, Па;

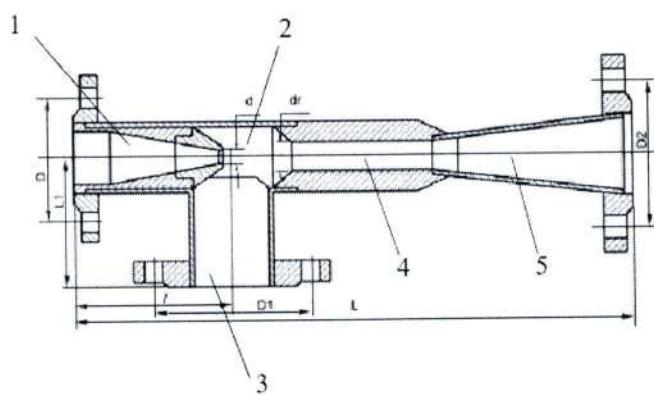
$\sum \xi$ – жергілікті кедергілердің қосындысы, әр участекке бөлек есептеледі. Есептеу нәтижелері А қосымшасының жалғасы кестесінде көрсетілген.

1.5.3 Жергілікті жылыту пунктінің суараластырғышы

Тұрғын үйдің жергілікті жылу пункті жертөледе орналасқан. Жергілікті жылыту пунктінің негізгі қондырғысы суараластырғыш элеватор болып

есептеледі. Элеватор тораптары өткен ғасырдың ортасынан бастап көп пәтерлі үйлердің жылу пункттерінде қолданылады, кейбір ұлгілер әлі де сәтті жұмыс істеуде. Тұрғындар ескірген элементтерді заманауи автоматикамен жабдықталған жаңа арматураға ауыстыруға асықпайды және бұл құлықсыздық толығымен негізделген. Элеватор-бұл жылу жүйесінен келетін салқындастылған суды араластыру арқылы кіретін салқындақштың қысымы мен температурасын төмендететін энергияға тәуелсіз құрылғы.

Жылыту жүйесінің элеваторлық торабы-үйдің жылыту жабдығының бөлігі болып табылатын ерекше функционалдық механизм. Шын мәнінде, ол су ағыныныңнемесе эжекциялық сорғының рөлін атқарады.

1 – сопло; 2 – алдынғы камера; 3 – араластырғыш камера; 4 – диффузор

2 Сурет-Элеватор сұлбасы

Құрылғының арқасында элеватор жылу жүйесіндегі қысымды жоғарылатуға мүмкіндік береді, ал салқындақштың көлемін арттырады (судың жоғарылауы оның жоғары температурасы мен бірдей жоғары қысымға байланысты алынады). Бұл дегеніміз, құбырлардағы су жабық кеңістікке байланысты буға айналмай 150°C дейін қызады. Сонымен қатар, элеваторда жоғары қысым пайда болады. Элеватор құрылғысы жасайтын барлық көрсетілген жағдайлар жылу құбырларына одан әрі тиімді жылу беруге ықпал етеді. 150 градустық су тікелей пайдалану орнына жақындағаннан кейін элеватор қосылады. Ол судың температурасы мен қысымын төмендетуі керек, өйткені мұндай қыздырылған күйде салқындақш жылу жүйелеріне кіре алмайды. Әйтпесе, шойын батареялары, құбырлар нашарлайды, сонымен бірге олардың бұзылу ықтималдығы сақталады, бұл қайғылы салдарға әкелуі мүмкін. Радиаторлар шойын емес, басқа металдан жасалған болса да, күйіп қалу мүмкіндігі бар.

Зауытта дайындалған элеваторлар қатары 7 өлшемнен тұрады, әрқайсысына нөмір берілген. Таңдау кезінде 2 негізгі параметр ескеріледі - мойынның диаметрі (араластыру камерасы) және жұмыс соплосы. Соңғысы-қажет болған жағдайда өзгеретін алынбалы конус.

Соплоны ауыстыру екі жағдайда жүргізіледі:

1 Табиғи тозу нәтижесінде бөліктің көлденең қимасы ұлғайған кезде.

Мұның себебі-салқындағыштағы абразивті бөлшектердің үйкелісі.

2 Егер араластыру коэффициентін өзгерту қажет болса-үйді жылумен жабдықтау жүйесіне берілетін судың температурасын көтеру немесе төмендету.

Элеватордың артықшылықтары: құрылғының басқа құрылғылар мен электр қуатынан Тәуелсіздігі (бұл тек автоматты емес элеваторларға қатысты), элеваторлық схеманың (конструкцияның) қарапайымдылығы, қызмет көрсету кезінде жүйенің жеңілдігі, сыртқы ортадан тәуелсіздік (әртүрлі температурадағы жылу тасымалдаушылардың араластыру коэффициенті сыртқы ортанды температурасына тәуелді емес), беріктік (қарапайым құрылғының арқасында элеватор бөлшектерді жөндемей және ауыстырмай ұзақ уақыт қызмет ете алады), функционалдылық (элеватор түйінінің тағы екі пайдалы функциясы бар-ол сорғы мен араластырғыш ретінде де әрекет етеді), төмен құны (элеватордың құрайтын металл бөлшектер арзан және сирек емес).

Суағынды элеваторлар жұмыста қарапайым және пайдалануда сенімді болғандықтан кең қолданылады, ал кемшіліктері: ПӘКі кішкентай, сыртқы жылумен қамту жүйесінде апattyқ жағдай кезінде жылыту жүйесінің айналуы тоқтайды, араластыру коэффициентінің тұрақтылығы жылыту жүйесінің жергілікті сапалық реттеуді жояды. Бұл кемшілікті жою үшін элеватор соплосының тесігінің аймағына автоматтық түрде реттеу қолданылады.

Элеваторды таңдау үшін келесі жолмен арнайы есептер жүргізіледі.

1) Жылу желісінен түсетін судың шығыны анықталады:

$$G_{жж} = \frac{Q_{ж}}{c \cdot (T_1 - T_2)}, \text{ кг/с} \quad (1.21)$$

$$G_{жж} = \frac{45935}{4189 \cdot (150 - 70)} = 0,137 \text{ кг/с},$$

мұндағы $Q_{ж}$ – жылыту жүйесінің жалпы жылу шығыны, Вт;

c – судың жылу сыйымдылығы, Дж/кг $^{\circ}\text{C}$;

T_1, T_2 – судың температуралары, 150 және 70°C тең

2) Элеватордың араластыру коэффициенті анықталады:

$$u = \frac{(T_1 - t_1)}{(t_1 - t_2)}, \quad (1.22)$$

$$u = \frac{(150 - 95)}{(95 - 70)} = 2,2,$$

3) Жылыту жүйесіне түсетін судың шығыны анықталады:

$$G_{жж} = \frac{Q_{ж}}{c \cdot (t_1 - t_2)}, \text{ кг/с}, \quad (1.23)$$

$$G_{жж} = \frac{45935}{4189 \cdot (95 - 70)} = 0,438 \text{ кг/с}$$

мұндағы t_1, t_2 – жылдың жүйесінің беретін және қайтатын құбырындағы судың температуралары, $^{\circ}\text{C}$.

4) Элеватордың мойынының диаметрі анықталады:

$$d_m = 1,55 \cdot \frac{G_{жж}^{0,5}}{\Delta P_{ж}}, \text{ см}, \quad (1.24)$$

$$d_m = 1,55 \cdot \frac{0,438^{0,5}}{9291,9^{0,25}} = 15 \text{ мм},$$

мұндағы $\Delta P_{ж}$ жылдың жүйесіне элеватор арқылы берілетін қысым, кПа.

1) Элеватордың соплосының диаметрі анықталады:

$$d_c = \frac{d_r}{1+u}, \text{ см}, \quad (1.25)$$

$$d_c = \frac{15}{1+2,2} = 5 \text{ мм} = 0,5 \text{ см},$$

2) Элеватор жұмыс атқару үшін жылу желілерінен ғимаратқа берілетін жоғалатын қысым анықталады:

$$\Delta P = 6,3 \cdot \frac{G_{жж}^2}{d_c^4}, \text{ Па}, \quad (1.26)$$

$$\Delta P = 6,3 \cdot \frac{0,137^2}{0,5^4} = 1,89 \text{ кПа},$$

Есеп аяқталғаннан кейін элеватордың типтік номері таңдалады және оның конструктивтік өлшемдері қабылданады.

Есеп аяқталғаннан кейін элеватордың типтік номері таңдалады. Қабылдаймыз: есептеуден шыққан $d_c = 0,5$ см және $d_m = 15$ мм мәндері арқылы элеватордың тиіпті стандарттық элеватор №1 таңдадым.

Жылдың жүйесінің спецификациясы Б қосымшасында көрсетілген.

2 Құрылымдың жинақтау жұмыстарының технологиясы

Құрылымдың өндірісінің технологиясы бұйымдар мен түзілістерді дайындау бойынша құрылымды процестерін орындау саласындағы және оларды дайын құрылымдың өнімдеріне үймереттер мен ғимараттарға айналдыру жөніндегі білім жиынтығы. Технологиялық жобалау өзімен ең аз технико-экономикалық көрсеткіштерімен жоғары сапалы құрылымдың өнімін шығаруын қамтамасыз ететін құрылымды процестерін орындау үшін ең жақсы ұйымдастыру-технологиялық шешімдерін табуын көрсетеді.

Жұмыс өндірісінің жобасы - технологиялық тәртіптермен, еңбек қорғау талаптарына, экологиялық қауіпсіздікке және жұмыс сапасына сай құрылымдың жұмыстарының өндірісін ұйымдастыруды реттейтін негізгі құжат. Жұмыс өндірісінің жобасы жинақтау жұмыс өндірісі және ұйымы бойынша нұсқамалардан тұрады және жұмыс құнының төмендеуіне, олардың қысқартылу ұзақтылығына және еңбек өнімділігінің жоғарлауына, құрастырулық жұмыс сапасының жақсаруына себепші болады.

Жұмыс өндірісінің жобасының құрамына келесілер кіреді:

- жұмыс өндірісінің күнтізбелі жоспары;
- құрылымдық бас жоспар;
- объектке құрылымдық құрылымдардың, бұйымдардың, материалдар мен қондырғылардың келу графигі;
- объект бойынша жұмысшы кадрлары және негізгі құрылым машиналары жылжу графигі;
- технологиялық карталар;
- қауіпсіз техника бойынша шешімдер;
- техника-экономикалық көрсеткіштер.

Құрылымдық бас жоспар тұрғызылатын және уақытша ғимараттар мен үймереттер, жолдар, жарасты және жер үсті жүйелер мен коммуникация, құрылымдық және жүккөтергіш машиналардың орналасуын, құрылым алаңының шекарасын анықтайды.

Технологиялық жобалаудың мұндай қорытынды құжаттарына жұмыс өндірісінің жобасы, технологиялық карталар және құрылымдың өндірісінің еңбек процестерінің карталары жатады. Жұмыс өндірісінің жобасы құрылымдық ұйымдастыру жобасында қабылдаған негізгі шешімдері және жергілікті ұйымдастыру-техникалық жағдайларды есепке алып жұмыс сызбалары негізінде құрылымдың ұйымын жасайды.

2.1 Ұйымдастырылған техникалық шаралар

Ақтау қаласындағы тоғыз қабатты тұрғын үйдің жылыту жүйесінің жинақтау жұмысы бойынша жоба технологиясы мен ұйымы жасалуы қажет. Жинақтау жұмысы жылыту жүйесінің бөлек бөлімдерінен тұрады.

Жылыту жүйесі бойынша жинақтау жұмысын жүргізу кезінде жақын

орналасқан су құбырлары мен энергиямен жабдықтау желілері, сонымен қатар объектке жақын жатқан автокөлік жолы пайдалануы мүмкін

2.2 Еңбек шығындарын калькуляциялау

Еңбек шығындарын калькуляциялау жұмысшылар сыйбасының негізінен және жинақтау жұмысының таңдалған әдісі түсініктемесінен құрастырылады. Калькуляция бұл – арнайы жұмыс түріне немесе жалпы объекттің құрылымдық элементінің бірлігіне құрылыштық-монтаждық жұмыстар кешені үшін нормативті уақыт пен еңбек ақы суммасының жинақ есебі. Оның құрамында тек негізгі жұмыстарға емес, сонымен қатар керекті қосымша және ілеспе жұмыстар, оның құрамында нормативтермен және ұтымды ұйымдастыру және жұмыстарды механизациялаудаң қелісілген қашықтыққа жұмыс орындарына материалдар мен бұйымдарды жеткізу қарастырылады. Негізі мақсаты – еңбекті нормалауды жеңілдету, оның аккордты және келісімдісійлықақы төлеу жүйесін дамытуға мүмкіндік жасау.

Бірыңғай нормалар мен бағалар құрылыш, монтаж және жөндеу-құрылыш жұмыстарының жұмысшыларының келісілген еңбек ақысы мен еңбек шығындарын анықтау үшін арналған техникалық негізделген нормалар мен бағалар кешені болып келеді.

Құрылыштың өзіндік құны құрылышты ұйымдастырудың маңызды экономикалық көрсеткіші болып табылады. Ол құрылыш өндірісінің материалдық, еңбек, энергетикалық және басқа шығындарды ақшалай түрде көрсетеді. Еңбектің сыйымдылығы адам-күн (аудиосым-күн) немесе адам-сағатпен (аудиосым-сағатпен) көрсетілген жұмыстың көлем бірлігін орындау үшін еңбек шығындарының мөлшерімен анықталады

Құрылыш ұзақтығы нақты құрылыш үрдісі жұмысының көлемін орындауға кететін уақытпен (сағат, аудиосым, апта, ай, жыл) анықталады. Кешенді үрдістің және оның құрамына кіретіндердің ұзақтығы үрдісті орындауға қабылданған әдіске (тасқынды, жарыспалы, жүйелі) байланысты.

Еңбек және машина уақытының шығындарын калькуляциясы -кестеде келтірілген.

Бірыңғай нормалар және бағаларбойынша құрылыш, жинақтау және жөндеу-құрылыш жұмыстарының шығындары, содан кейін объект бойынша көлемдері анықталады. Жұмыс номенклатурасында негізгі және қосымша жұмыс түрлері қарастырылады. Жұмыс күні 8,2 сағатқа созылатын бір аудиосымнан тұрады.

2.3 Құнтізбелік жоспар және жұмысшылардың қозғалыс графигі

Құнтізбелік жоспар – бұл жұмысқа және оның орындалу уақытына қатысты технологиялық жабдықтар мен құбырлардың жинақтау жұмысы

технологиясының графикалық моделі. Күнтізбелік жоспар жасауға арналған қажетті мәліметтер мыналар: жабдықтардың жинақтау жұмысының нормативті уақыты, кадрлар, машиналар және механизмдер жайында, жабдықтардың жеткізілуі жайында, еңбек шығынының калькуляциясы жайында және т.б. мәліметтер.

Күнтізбелік жоспарды тұрғызу және есептеу үшін қажетті мәліметтермен ақпарат тізімі құрастырылады.

График дұрыс құрастырылуы кезінде жұмысшылар қозғалысының бірқалыпсыз коэффициенті 1,5-тен көп болмауы керек.

Ол мына формула бойынша анықталады

$$K = \frac{n_{max}}{n_{cp}}, \quad (2.1)$$

мұндағы n_{op} – жұмысшылардың орташа саны, адам.

$$n_{op} = \frac{\sum Q}{T \cdot K}, \quad (2.2)$$

мұндағы $\sum Q = \sum q_i t_i$ – i-ші жұмыс бойынша жылу сыйымдылық адам·күн;

T – жинақтау жұмысының күндегі ұзақтылығы;

K – өнімді қайта орындаудың орташа коэффициенті, 1-ге тең деп қабылданады.

Қабылданады $\sum Q = 136,29$ адам·күн және $T = 18$ күн, жұмысшылардың орташа саны тең болады

$$n_{op} = \frac{136,29}{18} = 7,57 \text{ адам}, \quad (2.2)$$

$$K = \frac{10}{7,57} = 1,33. \quad (2.1)$$

2.4 Көліктің қажеттілік есебі

Жылыту жүйесінің жинақтау жұмысы кезіндегі тасымалдау жүктөрі құбырлар және радиаторлар болып табылады. Транспорт түрі барлық жабдықтарды, оның габариттері, тасымалдау арақашықтығы және тасымалдауға кеткен уақытты есепке ала отырып таңдалады.

Негізгі транспорт түрі – ернеулі автокөлігі болып табылады. Транспорт саны N , дана мына формула бойынша анықталады

$$N = \frac{Q}{P_{mey} \cdot T}, \quad (2.3)$$

мұндағы Q – тасымалданатын жүктіңсан (жабдықтардың, материалдардың және конструкциялардың ақпарат тізімі негізінен қабылданады); $Q = 2$ тонна;

T – тасымалдау күнінің саны, 1 күн деп қабылданады;

$P_{\text{тәу}}$ – автокөліктің тәуліктік ұзақтылығы, т/аусым мына формула бойынша анықталады

$$P_{\text{тәу}} = q \cdot n_p, \quad (2.4)$$

мұндағы q – автокөліктің жүк көтергіштігі, 4 тонна деп қабылданады;

n_p – аусымдағы автокөлік рейстерінің саны, ол мына формула бойынша анықталады

$$n_p = \frac{t_{cm}}{\left(2 \cdot \frac{L}{V_{cp}}\right) + t_n + t_p + t_m}, \quad (2.5)$$

мұндағы t_{cm} – аусым ұзақтылығы, 8,2 сағ.;

L – базага дейінгі арақашықтық, 10 км;

V_{op} – қаладағы орташа қозғалыс жылдамдығы, 20 км/сағ.;

t_{ti} – жүкті тиеу уақыты, БНЖБ1 бойынша анықталады;

t_t – жүкті түсіру уақыты: $t_t = t_{ti} = 35$ мин;

t_m – жүкті тиеу және түсіру маңында маневр жасау уақыты, 2 мин немесе 0,03 сағ.тәң деп қабылданады.

Сонда аусымдағы автокөлік рейстерінің саны мынаған тең болады

$$n_p = \frac{8.2}{\left(2 \cdot \frac{10}{20}\right) + 0.58 + 0.58 + 0.03} = 3.7 \text{рейс}, \quad (2.5)$$

Аусымда 4 рейс деп қабылданады. Онда автокөліктің тәуліктік ұзақтылығы мынаған тең болады

$$P_{\text{тәу}} = 4 \cdot 4 = 16 \text{ т/аусым.}$$

Жоғарыдағы мәндер бойынша транспорт саны мынаған тең

$$N = \frac{3}{16 \cdot 1} = 1 \text{ машина.}$$

Маркасы КАМАЗ 4308 автокөлігі қабылданады, жүк көтергіштігі 5 тонна.

2.5 Аз механизацияланған құрылғылардың, қолмен және механизмделген бұйымдардың қажеттілік есебі

Жылыту жүйесінің жинақтау жұмысы бригадаларға бөліну арқылы өтеді. Звено және бригада құрамы өндіріс жұмысының графигі негізінде қабылданады. Әрбір бригада міндетті түрде аспаптар жинағымен қамтамасыз етілуі керек, себебі жылыту жүйесінің жинақтау жұмысы бойынша тәжірибе жүзінде барлық жұмыс қолемін автономды орындауы керек.

Аспаптар қажеттілігі бригада жұмысшыларының санымен анықталады, ал оның номенклатурасы норма бойынша орындалатын жұмысқа қатысты қабылданады. Механизмдер мен құралдардың тізбегі техникалық карта және өндіріс техникасының негізінде анықталады. Аз механизациялы құралдары, қолмен жұмыс жасайтын және механизацияланған аспаптар есебінің мәліметтері Ә.1 кестеде келтірілген.

2.6 Жылыту жүйесінің жинақтау жұмысының сапасын бақылау

Жылыту жүйесінің жинақтау жұмысын аяқтағаннан кейін, жылу пунктіне жабдықтарды қосу, жабдықтарды жүргізіп сынаудан өнімделетін басқа барлық коммуникацияларға қосылу және жүйелерді сынау жүргізіледі.

Сынақ жүргізу алдынан қондырылған жылыту аспаптары жоба мәліметтеріне сәйкес келуін, құбырлар дәнекерлену сапасы, олардың жылыту аспаптарымен қосылуын, жабдықтардың дайын болуын тексереді.

Тексеру кезінде пайда болатын барлық ақапарат тізімі құрастырылады және оны реттеушіге береді. Ақауларды сынақ жүргізу басталғанға дейін міндетті түрде алып тастау керек.

Сынақ кезінде жылыту жүйесінің негізгі сипаттамалары әшкереленеді және тексеріледі:

- жылыту аспаптарының қыздырылуының бір қалыптылығы;
- құбырлардың және жүйенің басқа элементтерінің тығыздалмай қалуы;
- жылыту жүйесінің қысымы мен температуrasы.

2.7 Қауіпсіздік және еңбек қорғау бөлімі

Еңбекті қорғау – бұл әлеуметтік-техникалық ғылым, өндірістік қауіпті жағдайларды кәсіптік зияндарды зерттейді, оларды болдырмау шараларын жасайды немесе оқыс жағдайлардың, кәсіптік аурулардың алдын алу тәсілдерін қарастырады. Еңбекті қорғаудың мақсаты – жұмыс істеушінің қауіпсіздігіне және ауырмауы үшін қолайлы жағдай жасап, еңбек өнімділігін барынша жоғары көрсете алатындей жағдайлармен қамтамасыз ету. Еңбек өнімділігі адамның денсаулығы мен жұмыс істеу қабілетін сақтау, адам еңбегін жұмыс мезгілін үнемдеу, оның белсенді жұмыс істеу периодын ұзарту, өнімнің жоғары

артады.

Еңбек жағдайларын жақсарту және оның қауіпсіздігі өндірістік жарақаттануды, кәсіптік ауруларды төмендетеді, бұл қызметкерлердің денсаулығын сақтайды және сонымен қатар қолайсыз жағдайларда жұмыс барысындағы төленетін жеңілдіктер мен қосымша ақша төлемдерін азайтады. Еңбек жағдайларын жақсарту әлеуметтік жақсы нәтижелер береді – қызметкерлердің денсаулығы артады, жұмысы қанағаттандырады, еңбек тәртібі артады, өндірістік және қоғамдық белсенділік пен басқа да еңбекшілердің жоғары сатылы дамуын сипаттайтын көрсеткіштер жоғарылайды. Құрылыш-құрастыру жұмыстарын жүргізу барысында техникалық қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтау керек.

Құрастыру жұмыстарын бастамас бұрын келесі шаралардың орындалуын қадағалау қажет:

- құрылыш алаңына алдын ала кіріс жолдар салыну керек, құрылыш көліктері мен көліктерге салынып жатқан нысанаға баратын мүмкіндіктермен қамтамасыз ету қажет;
- жинақтау алаңында ескерту белгілері мен қоршаулардың дайын болуы керек;
- мөлшерлі түрде жинақтау мен жүкті ілу құралдарымен қамтылуы керек;
- жинақтаушылар, дәнекерлеушілер және басқа да жұмысшыларды каскалармен және сақтандыру белдіктерімен жарақтандыру керек;
- жұмыс аландары, көлік жүру жолдары, тиегі немесе жүк түсіру орындары, өтетін жолдары қоқыстардан үнемі тазартылып тұруы керек;
- электр жетегі бар механизмдердің металл бөліктері және электр жабдықтарының корпусы жерге түйікталуы керек;
- зиянды және өрт қаупі бар оқшаулау жұмыстары жүріп жатқан бөлмелерде басқа жұмыстарды орындауға және бөгде адамдардың болуына тыйым салынады;
- құбырларды оқшаулау жұмыстары жоба бойынша орналастырғаннан соң жүргізіледі;
- қол машиналарымен жұмыс істейтін адамдар алдын-ала қауіпсіз әдіспен жұмыс істеуді үйренуі керек;
- оқшаулағыш, лак және бояуға арналған, өңдеу материалдары және т.б зиянды заттарды бөлетін материалдарды жұмыс орындарында сақтауға болмайды, егер сол уақытта жұмыс орындалып жатса онда тек сол материалдың керекті көлемін сақтауға рұқсат беріледі

Азаматтардың еңбек еркінділігіне сай конституциялық құқығына байланысты туындастын Қазақстан Республикасының Конституациясына негізделген еңбек қатынастарын Қазақстан Республикасының еңбек туралы Заны реттейді. Заң Қазақстан Республикасының Конституациясына негізделген және жекелеген қызметкерлер категориялары арасында еңбек қатынастарын реттейтін Заң мен басқа да нормативтік құқықтық актілерден тұрады. Бұл Заң 1 қантар 2000 жылдан бері жұмыс істейді.

3 Экономика бөлімі

«Ақтау қаласындағы тоғыз қабатты тұрғын үйдің жылыту жүйесін жобалау » дипломдық жобасында жылыту жүйесінің технико-экономикалық есебі жүргізіледі. Есеп жүргізуін негізгі мақсаты - қарастырылып отырған дипломдық жобаның материалдарға жұмсалатын қаражат көлемін анықтау, келтірілген шығын есебін жүргізу, жергілікті, объектті сметалық құнын шығару. Ол үшін жылыту жүйесін капиталды төлем ақы және жылдық шығындарды анықтаймы

Жылдық шығындар келесі шығындардан тұрады:

- амортизацияға кеткен шығын, ол дегеніміз толық жөндеуге және жылыту жүйесін тазартуға кеткен шығындардың қосындысы;
- жөндеу барысында және жұмыс істеп тұрған кезінде жүйенің жұмысын ұстап тұруға кететін шығындар қосындысы;
- пайдаланудағы қызметкерлердің жалақысына кететін шығын;
- бір жылда пайдаланылатын энергоқорлардың құны;
- пайдаланудағы материалдарға кеткен шығын;
- жалпы пайдалануға кететін шығындар.

3.1 Келтірілген шығын есебі

Жоба шешімінің экономикалық шығыны минимум бойынша қарастырылады, ол келесі формула арқылы анықталады

$$\Pi_l = E_h \cdot K + C_{ж} \rightarrow \min, \quad (3.1)$$

$$\Pi_l = C_{ж} - E_h \cdot K, \quad (3.2)$$

мұндағы E_h – экономикалық тиімділік қағидалы коэффициенті;

K – жоба шешімі бойынша капиталды төлемақы, тг;

$C_{ж}$ – жылдық төлем ақы, тг/ жыл.

Жылыту жүйелерінің бағасының капиталды төлем ақысын материалдар мен жабдықтардың құнының көрсеткіштері бойынша өнімдеуге болады және ол мына формула бойынша анықталады

$$K_i = K_{скв} + K_{пп} + K_{ов} + K_x, \quad (3.3)$$

мұндағы $K_{скв}$ – жылыту жүйелерінің материалдары мен жабдықтарының құны;

$K_{пп}$ – жылыту жүйелерінің материалдары мен жабдықтарының жинақтау жұмысына кеткен шығыны.

$K_{ов}$ – құрылғыларды ғимарат ішінде орын ауыстыруға кеткен шығын;

K_x -сүйк дайындау құрылғыларын, жылу шықпен қамтамасыз ету жүйелерін орнатуға кеткен шығын.

Менің жобамда ғимаратта үлкен құрылғының орналастыру шығындары көрсетілмеген. Менің дипломдық жобамдағы жылыту жүйелерінің капиталды есебі К қосымшасында келтірілген.

Жылыту жүйелеріндегі капиталды төлем ақының жалпы қосындысы $K=4001529$ тенге.

Эксплуатационды шығындар келесі шығын түрлерінен тұрады, ол мына формула бойынша анықталады:

$$C = C_m + C_e + C_{ea} + C_a + C_{ej} + C_{je}, \quad (3.4)$$

мұндағы C_m - эксплуатационды материалдарға кеткен шығын, тенге/жыл

C_e – бір жылда пайдаланылатын энергоресурстың құны (электроэнергия), тенге /жыл;

C_{ea} - эксплуатационды персоналдардың еңбек ақысына кеткен шығын, мың тенге/жыл;

C_a – амортизацияға кеткен шығын, яғни толық жөндеуге және жылыту жүйесін тазартуға кеткен шығындар қосындысы;

C_{ej} – жөндеу барысындағы және жұмыс істеп тұрған кезінде жүйенің жұмысын ұстап тұруға кететін шығындар;

C_{je} – жалпы эксплуатационды шығындар, тенге/жыл.

Материалдар шығыны анықталады:

$$C_m = 0,104 \cdot K, \text{ тенге/жыл}; \quad (3.5)$$

$$C_m = 0,104 \cdot 6600330 = 686434,32 \text{ тенге/жыл}.$$

Жылыту жүйесінің жылдық электроэнергиясының құны анықталады:

$$C_e = N \cdot n \cdot S_e, \quad (3.6)$$

мұндағы N – көтерме қуаты; $N=2,7$ кВт;

n – сағаттар саны; $n=8760$ сағ;

S_e - электроэнергия тарифі; $S_e=19,96$ тенге/кВт·сағ Ақтау қаласы үшін қабылдаймыз

$$C_e = 2,7 \cdot 8760 \cdot 19,96 = 472093,92 \text{ тенге/жыл}.$$

Еңбек ақыға кеткен шығын мына формула бойынша анықталады:

$$C_{ea} = n_{ac} \cdot (\Pi_{kv} + \Pi_x) \cdot \Pi_c, \text{ тенге/жыл}. \quad (3.7)$$

мұндай n_{ac} – жабдықтар жұмысының ауысым саны;

Цс – жылдық енбек ақы фонды.

$$Цс=100000\cdot 12=1200000 \text{ тенге/жыл}, \quad (3.8)$$

$$Сеа=1\cdot(0,47+1,4)\cdot1200000=2244000 \text{ тенге/жыл}$$

Амортизационды шығын мына формула бойынша анықталады:

$$C_A = \frac{H \cdot K}{100}, \text{ тенге/жыл}, \quad (3.9)$$

мұндағы Н - амортизационды шығын нормасы; Н=6 пайыз;
К - капиталды төлем ақысы.

$$C_A = \frac{6 \cdot 6600330}{100} = 396019,8 \text{ тенге/жыл}$$

Жұмыс барысындағы жөндеу жұмыстарына кеткен шығындар мына формула бойынша анықталады:

$$С_{ж.ж}=0,25 \cdot C_A, \text{ тенге/жыл}, \quad (3.10)$$

$$С_{ж.ж}=0,25 \cdot 396019,8 = 99004,95 \text{ тенге/жыл}$$

Жалпы эксплуатационды шығын мына формула бойынша анықталады:

$$С_{ж.ж}=0,25 \cdot (Са+С_{ж.ж}+Сеа) \text{ мын. тенге/жыл}; \quad (3.11)$$

$$С_{ж.ж}=0,25 \cdot (396019,8 + 99004,95 + 2244000) = 684756,1875 \text{ тенге/жыл}$$

$$С=684756,1875 + 99004,95 + 2244000 + 396019,8 + 472093,92 + 686434,32 = \\ = 4582309,1775 \text{ тенге/жыл}$$

Жоба шешімінің экономикалық шығыны:

$$П=4582309,1775 - 684756,1875 + 0,12 \cdot 6600330 = 4689592,59 \text{ тенге/жыл};$$

Тауардың өту мерзімі

$$O = \frac{K}{C_{ш}}, \text{ жыл}, \quad (3.13)$$

$$O = \frac{6600330}{4689592,59} = 2 \text{ жыл};$$

Есеп бойынша тауардың өту мерзімін 2 жыл деп қабылдаймыз.

ҚОРЫТЫНДЫ

Бұл дипломдық жобада Ақтау қаласында орналасқан тоғыз қабатты тұрғын үйдің жылыту және жүйесі жобаланған. Ғимарат бөлмелерінің ішкі ауасына және ондағы қоршау беттеріне температура беріп, оны қажетті деңгейде ұстап тұру үшін жылыту жүйесі қажет, сондықтан жылыту жүйесі оптимальды температуралық жағдай арқылы ғимарат бөлмелерінің жайлы болуына, салқын мерзімінде жылулық - жайлыштық жағдай туғызады.

Дипломдық жобада жылыту жүйесі ретінде орталықтандырылған екі құбырлы сулы төменгі таратумен жылыту жүйесі қабылданды. Ең бірінші ғимараттың сыртқы қоршауларының жылу техникалық есебі жүргізілді. Содан кейін әр бөлмелердің қоршаушы құрылымдарының жылу жоғалуы анықталды. Осы жоғалатын жылу арқылы жылыту жүйелерінің жылу аспаптары таңдалды және гидравликалық есебі жүргізілді.

Дипломдық жобаның «Құрылыш өндірісінің технология» бөлімінде жұмыстың ұйымдастырылуы толық ашылды. Жұмышшылардың қозғалыс графигінің күнтізбелік жоспары және еңбек шығынын калькуляциялау жұмысы құрастырылды. «Қауіпсіздік және еңбекті қорғау» бөлімінде жылыту және желдету жүйелерін жобалау, құрастыру, қолдану кезінде болатын қауіпсіздік шаралары көлтірілді.

Жүйелі түрде айта кететін болсам бұл тұрғыда келгенде жылытулы жүйесі тұратын үйдің температурасына байланысты адам өзін жайлышты сезіну арқылы адамға жайдарлы сезім сезінде, кей кезде де технологияға лайықты процесстердің міндеттеріне сәйкес деңгейлерде жүзеге аса отырып сол деңгейді мықты қолға ала отыру үшінде көзделетін қолдан жасалынатын қазіргі заманға сай жалған жылытулы жүйесі ретінде қарастырып өттім .

Нәтижемді жақсы деңгейде жақсы ойда құрастыра отырып орындаудың деп сенемін.Ақтау қаласындағы жүйелі түрде тұрғызыған бұл жергілікті жердегі тұрғын үйімді жылы әрі жайлыш болады деген ойдамын

ПАЙДАЛАНЫЛГАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1 ҚР ҚН 2.04-01-2017 Құрылыс климатологиясы. Астана: ҚР ИжДМ Құрылыш және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті, 2018. – 10 б.

2 ҚР ЕЖ 3.02-101-2021 Көп пәтерлі тұрғын ғимараттар. Астана: ҚР ИжДМ Құрылыш және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті, 2021. – 70 б.

3 Қасенов Қ.М., Бектұрғанова Г.С., Қалдыбаева С.Т. Дипломдық жобаның «Қауіпсіздік және еңбек қорғау» бөлімін орындауға барлық мамандық студенттеріне арналған әдістемелік нұсқау. Алматы: ҚазҰТУ, 2012. -138б.

4 Нурпеисова К.М. Жылтыу. Оқу-әдістемелік кешені. Алматы: ҚазҰТУ, 2011-2012. -766.

5 Расчет и проектирование технологии и организации строительства [Текст] : учеб. пособие / И. З. Кашкинбаев, Т. И. Кашкинбаев; М-во образования и науки РК. - Алматы : Альманах, 2019. - 149 с.

6 Расчет и проектирование энергоэффективных технологий зимнего бетонирования [Текст] : учеб. пособие / И. З. Кашкинбаев, Т. И. Кашкинбаев. - Алматы : Альманах, 2018. - 169 с

7 Шәріпов Асқар Қалиұлы.Мемлекеттік мекемелердегі бухгалтерлік есеп [Текст] : оқулық / А.Қ. Шәріпов. - Алматы : Дауір, 2014. - 596 б. : сурет. - (ҚР білім ж-е ғылым мин-гі). - ISBN 978-601-217-468-7

8 Стомахина Г.И., Бобровицкий И.И., Малявина Е.Г., Плотникова Л.В. Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха. М: Пантори, 2013. – 275 с.

9 Басин Б.М. Организация и планирование строительномонтажных работ. Хабаровск: ТОГУ, 2013. – 19 с.

10 ҚР ҚН 2.04-107-2013 Құрылыш жылу техникасы. Астана: ҚР ИжДМ Құрылыш және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті, 2015. – 84 б.

11 ҚР ҚН 1.03-00-2011 Құрылыш өндірісі. Кәсіпорындарды, ғимараттарды және құрылыш салуды ұйымдастыру. Астана: ҚР ИжДМ Құрылыш және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері комитеті, 2013. – 46 б.

12 Жылтыу. Оқу құралы / В. И. Полушкин [және т.б.]. - М. : Академия, 2013. - 256 б.

13 Вислогузов, А.Н. Қоғамдық, көпқабатты және көпқабатты үйлерді жылтыу, желдету, ауа баптау жүйелерін заманауи жобалаудың ерекшеліктері: оқу құралы / А.Н. Вислогузов. - Ставрополь: Солтүстік Кавказ федералды университеті, 2016 ж. — 172 б.

14 Теплогазоснабжение, отопление и вентиляция : учеб./А. Б. Невзорова ; М-во образования Респ. Беларусь, Белорус. гос. ун-т трансп. – Гомель : БелГУТ, 2014. – 279 с

оформления курсовых и выпускных квалификационных работ. – М. В. Бодров, В. Ю. Кузин; Нижегор. гос. архитектур. - строит. ун-т. – Н. Новгород: ННГАСУ, 2020. – 146 с.

16 ҚР ҚН 4.02.-17-2012. Жылұлық пункттерді жобалау. Астана: ҚР ИжСМ Құрылыс істері комитеті және ТКШ, 2012. -796.

17 Крупнов Б.А., Шарафадинов Н.С. Руководство по проектированию систем отопления, вентиляции и кондиционирования воздуха. – М.: Вена, 2014. – 220 б.

18 Жылдыту және желдету жүйелері: оку құралы/А.С.Рахтаев, Е.А.Стасилович; Караганды мемл.техн.ун-ті,-Караганды;2019.-80 бетсур

19 ҚР ҚЖ 2.04-107-2013 Құрылыштық жылутехникасы. Астана: ҚР ИжСМ Құрылыс істері комитеті, 2014. – 21 б.

20 ҚР ҚНжЕ 1.03-106-2012 Құрылыштағы еңбекті қорғау және қауіпсіздік технологиясы. Астана: «ҚазҚСФЗИ» АҚ, 2012. – 212 б.

ҚОСЫМШАЛАР

А Косымшасы

А.1 Кесте – Сырткы коршаулардың жылужогалу есеби

Бөлме аталуы	Бөлме нөмері	Сырткы коршаулар	Бағыты	Сырткы коршаудар	Сырткы коршаудың өлшемдері	a, м	h, м	A, м ²	Температура С			Негізгі жылу жоғалу, Qнег, Вт	Түзету коэффиценті, n	Косымша коэффиценттер			
									t ₀	Δt	багытка			жел жылдам лығыңда екі сырткы	1+Σβ		
Жат бөлмө	101	СК	C	3,6	3	10,80	0,437	22	-14,9	36,9	1	174	0,1	0,05	0,1	1,25	218
		СК	B	6	3	18,00	0,437	22	-14,9	36,9	1	290	0,05	0,05	0,1	1,2	348
Ас бөлмө		тер	C	1,5	1,2	1,80	1,373	22	-14,9	36,9	1	91	0,1	0,05	0,1	1,25	114
		ед	3	5,8	17,40	0,333	22	-14,9	36,9	0,75	160				1	160	
		СК	C	5	3	15,00	0,437	18	-14,9	32,9	1	216	0,1	0,1	0,1	1,2	259
		тер	C	0,6	1,2	0,72	1,373	18	-14,9	32,9	1	33	0,1	0,1	0,1	1,2	39
		тер	C	1,5	1,2	1,80	1,373	18	-14,9	32,9	1	81	0,1	0,1	0,1	1,2	98
		ед	3,925	4,75	18,64	0,333	18	-14,9	32,9	0,75	153				1	153	
Әжетхана		ед	1,75	2,4	4,20	0,333	25	-14,9	39,9	0,75	42				1	42	
Kipe беріс		ед	1,88	2,25	4,23	0,333	18	-14,9	32,9	0,75	35				1	35	
		СК	C	3,3	3	9,90	0,437	18	-14,9	32,9	1	142	0,1	0,1	0,1	1,2	171
Ас бөлмө	103	тер	C	1,35	1,2	1,62	1,373	18	-14,9	32,9	1	73	0,1	0,1	0,1	1,2	88
		ед	C	3,2	4	12,80	0,333	18	-14,9	32,9	0,75	105			1	105	
Әжетхана		ед	1,8	3,45	6,21	0,333	25	-14,9	39,9	0,75	62				1	62	

А косымшасы жалгасы

A.1 Кесте жалгасы

Бағыты		Сыртқы көршау өлшемдері		Сыртқы қоршаудың жылуу түзүлгүш коэффиціен		Температура C°		Косымша коэффиценттер		жел жылдам		1+Σβ	
Бағыты		a, м		h, м		t ₀ t _i		багытка		екі сыртқы қабырга		жел жылдам	
Сыртқы қоршаулар		C		3,6		3		10,80		0,437		18	
Бөлме аталуы		C		1,51		1,2		1,81		1,373		18	
Бөлме нөмері		C		3,2		5,6		17,92		0,333		18	
104		Жоңак бөлме		ск		C		0,437		32,9		1	
Жатын бөлме		ск		ш		6		18,00		0,437		22	
105		тер		с		1,7		1,2		2,04		1,373	
Жат бөлме		ед		5,2		3,5		18,20		0,333		22	
106		ск		O		3,6		3		10,80		0,437	
Жат бөлме		ск		Б		6		3		18,00		0,437	
901		тер		O		1,51		1,2		1,81		1,373	
Кий бөлме		ед		3,2		3,6		11,52		0,333		22	
		ед		1,44		2,15		3,10		0,333		22	

А косымшасы жалгасы

A.1 Кесте жалгасы

		Сыртқы қоршау өлшемдері		Температура С°		Косымша коэффиценттер			
		a, м	h, м	A, м ²	t _i	t' ₀	Δt	1+Σβ жел жылдамдығы	
		Бағыты		Сыртқы қоршаудың жылуу түзүлгүштік коэффиценті		Негізгі жылу жоғалу, Qнег, Вт		екі сыртқы кабырға бағытқа	
Сыртқы қоршаулар		ск	О	3,6	3	10,80	0,437	18 -14,9 32,9 1 155	
Ас бөлме	тер	О	1,35	1,2	1,62	1,373	18 -14,9 32,9 1 73	0,1 1,1 171	
	ед	3,3	3,45	11,39	0,333	18 -14,9 32,9 0,75 94	0,1 1,1 80		
	ед	1,8	2,6	4,68	0,333	25 -14,9 39,9 0,75 47	1 94		
Ожетхана		ед		5,01 2,15 10,77 0,333 18 -14,9 32,9 0,75 89		1 47			
Кире беріс		ед							
Бөлме аталуы		ск		О 5,3 3 15,90 0,437 18 -14,9 32,9 1 229		0,1 1,1 251		480 1,545 8	
Бөлме нөмері		тер О 1,5 1,2 1,80 1,373 18 -14,9 32,9 1 81		ед 2,4 1,55 3,72 0,333 18 -14,9 32,9 0,75 31		0,1 1,1 89		0,1 1,1 34	
Колясоя		ед 10 3 33,00 0,333 18 -14,9 32,9 0,75 271				0,1 1,1 298		673 2,165 11	
Койма		ед 2,4 1,55 3,72 0,333 18 -14,9 32,9 0,75 31							
Тамбуру		ед 1,4 1,8 2,52 0,333 18 -14,9 32,9 0,75 21				1 21		183 0,588 3	
601									
801									
100									

А қосымшасы жалғасы

A.1 Кесте жалғасы

Бөлме нөмері	Бөлме аталуы	Сыртқы коршаулар	Бағыты	Сыртқы өлшемдері	Температура C^0			Коэффиценттер	Негізгі жылу жогалуу, Qнег, Вт	Түзету коэффиценті, n	1+ $\Sigma\beta$ жел жылдам екі сыртқы кабырға бағытқа						
					a, м	h, м	$A,$ m^2										
I	Ас бөлмө	ск	O	3,6	3	10,80	0,437	18	-14,9	32,9	1	155	0,1	1,1	171		
		тер	O	1,35	1,2	1,62	1,373	18	-14,9	32,9	1	73	0,1	1,1	80		
		ед		3,2	3,45	11,04	0,333	18	-14,9	32,9	0,75	91	1	91			
				әжетхана	1,8	2,6	4,68	0,333	25	-14,9	39,9	0,75	47	1	47		
				Кире бер	ед	3,2	4,4	14,08	0,333	18	-14,9	32,9	0,75	116	1	116	
	Жат бөлмө	ск	O	3,6	3	10,80	0,437	22	-14,9	36,9	1	174	0,05	0,1	1,15	200	
		ск	III	6	3	18,00	0,437	22	-14,9	36,9	1	290	0,1	0,05	0,1	1,25	363
		тер	O	1,21	1,2	1,45	1,373	22	-14,9	36,9	1	74	0,05	0,1	1,15	85	
		ед		3,3	3,6	11,88	0,333	22	-14,9	36,9	0,75	109		1	109		
		гардер	ед	1,27	2,01	2,55	0,333	22	-14,9	36,9	0,75	24		1	24		
													781	2,513	13		

Ақсыймашы жалгасы

A.1 Кесте жалгасы

Аспаптың есепті саны, Нж, дана		Аспаптың есепті ауданы Ажа, м ²		Толық жылу жоғалуы, Ожж,		Косымша коэффиценттер	
Сыртқы коршаша өлшемдері		Температура С ⁰		1+ $\sum\beta$ жел жылдамдығы		багытқа	
a, м	h, м	A _s м ²	t _i	t ₀	Δt	2 сыртқы қабырға-ға	багытқа
Негізгі жылу жоғалу, Qнег, Вт							
Түзету коэффиценті,							
Багыты							
Сыртқы қоршашаулар							
Бөлме аталуы							
Бөлме неомері							
+3,000 деңгейіндегі қабат							
201	Жат бөлме	СК Б	3,6 3	10,80 0,437	22 -14,9	36,9 0,1	174 0,05
		СК тер	1,81 1,2	18,00 2,17	0,437 1,373	36,9 36,9	290 0,05
		СК тер	3,6 1,51	10,80 1,81	0,437 1,373	18 -14,9	110 0,1
		СК тер	3,3 1,35	9,90 1,2	0,437 1,62	32,9 32,9	155 0,1
		СК тер	3,3 1,35	9,90 1,2	0,437 1,373	-14,9 18	82 0,1
203	Ас бөлме	СК тер	3,3 1,35	9,90 1,2	0,437 1,62	32,9 32,9	142 0,1
204	Ас бөлме	СК тер	3,3 1,35	9,90 1,2	0,437 1,373	-14,9 18	73 0,1
205	Конак бөлме	СК тер	3,6 1,51	10,80 1,81	0,315 1,88	-14,9 18	111 0,1

A көсімшасы жалғасы

A.1 Кесте жалғасы

Сыртқы коршау өлшемдері		Температура C^0			Коэффиценттер											
Бағыты		a, M	h, M	A, M^2	t_i	t'_0	Δt	$1+\sum\beta$ жел жылдамдығына								
Сыртқы қоршаудың жылуеңкізгіштік коэффиценті,																
Түзету коэффиценті, n																
ок	с	3,6	3	10,80	0,437	22	-14,9	36,9	1	174	0,1	0,05	0,1	1,25	218	
Жат	ск	6	3	18,00	0,437	22	-14,9	36,9	1	290	0,1	0,05	0,1	1,25	363	
бөлме	тер	1,51	1,2	1,81	1,373	22	-14,9	36,9	1	91	0,1	0,05	0,1	1,25	115	
206	207	ок	0	3,6	3	10,80	0,437	22	-14,9	36,9	1	174	0,05	0,1	1,15	200
Жат	ск	6,9	3	20,70	0,437	22	-14,9	36,9	1	333	0,05	0,05	0,1	1,2	401	
бөлме	тер	0	1,51	1,2	1,81	1,373	22	-14,9	36,9	1	91	0,05	0,1	1,15	106	
208	209	Ac	0	3,6	3	10,80	0,437	18	-14,9	32,9	1	155,275	0,1	1,1	171	
бөлме	ск	0	1,35	1,2	1,62	1,373	18	-14,9	32,9	1	73,178	0,1	1,1	80		
клад	ск	0	3,3	1,8	5,94	0,437	18	-14,9	32,9	1	85,401	0,1	1,1	94		
бөлме	тер	0	1,5	1,2	1,80	1,373	18	-14,9	32,9	1	81,309	0,1	1,1	251		
													345	1,111	6	

Ақосымшасы жалгасы

A.1 Кесте жалгасы

А косыншиасы жалгасы

A.1 Кесте жалгасы

		Аспаптың есепті саны, Нжа, дана		Аспаптың есепті ауданы Ажа, м ²		Толық жылу жоғалуы, Qжж, Вт		Косымша коэффиценттер		Косымша коэффиценттер							
								1+Σβ	жел жылдамдығына	2 сыртқы қабырғага	баяның бағытка						
								Негізгі жылу жоғалу, Qнег, Вт		Түзету коэффиценті, n							
		Сыртқы қоршашу өлшемдері		Температура C^0		t _i		t̄ ₀	Δt								
+24,000 деңгейіндегі қабат																	
901	Жат бөлме	Ск	C	3,6	3	10,80	0,437	22	-14,9	36,9	1	174,153	0,1	0,05	0,1	1,25	218
		ок	B	6	3	18,00	0,437	22	-14,9	36,9	1	290,255	0,05	0,05	0,1	1,2	348
902	Қонақ бөлме	Ск	C	1,51	1,2	1,81	1,373	18	-14,9	32,9	1	81,851	0,1	0,1	1,2	186	
		тер	C	2,6	3,5	9,10	0,333	18	-14,9	32,9	0,9	89,727		1	1,2	98	
903	Ас бөлме әжетхана	Ск	C	3,5	3	10,50	0,437	18	-14,9	32,9	1	150,962	0,1	0,1	1,2	181	
		тер	C	3,2	3,45	11,04	0,333	18	-14,9	32,9	1	73,178	0,1	0,1	1,2	88	
		тж		1,75	2,4	4,20	0,333	25	-14,9	32,9	0,9	108,856		1	1,2	109	
												50,224		1	1,2	50	
												374	1,205	6			
												873	2,810	14			
												428	1,378	7			

А қосымшасы жалғасы

A.1 Кесте жалғасы

		Сыртқы көршаша елшемдері		Температура С°		Коэффиценттер		Аспаптың есепті саны, Нжа, дана									
		Бағыты		Сыртқы қоршаудың жылуу түзүлгүштік коэффиценті		Негізгі жылу жоғалуу, Qнег, Вт		Аспаптың есепті ауданы Ажа, м ²									
		Сыртқы қоршаулар		t _i	t̄ ₀	Δt	1+Σβ жел жылдамдығы на	0,1	1,2								
		Бөлме аталуы					2 сыртқы қабырғага	0,1	1,2								
		Бөлме неомері					баяны	0,1	1,2								
904	Ас бөлме	ск тер тж	C C тж	3,5 1,35 3,2	3 1,2 3,45	10,50 1,62 11,04	0,437 1,373 0,333	18 18 18	-14,9 -14,9 -14,9	32,9 32,9 32,9	1 1 0,9	150,962 73,178 108,856	0,1 0,1 0,9	0,1 0,1 1	1,2 1,2 1,09	181 88 109	
905	Қонақ бөлме	ск тер тж	C C тж	3,6 1,51 2,6	3 1,2 3,5	10,80 1,81 9,10	0,437 1,373 0,333	18 18 18	-14,9 -14,9 -14,9	32,9 32,9 32,9	0,9	50,224 89,727		1	50	428 1,378 7	
906	Жат бөлме	ск тер тж	C C тж	3,6 1,51 5,2	3 1,2 3,5	10,80 1,81 18,20	0,437 1,373 0,333	22 22 22	-14,9 -14,9 -14,9	36,9 36,9 36,9	1 1 0,9	174,153 91,803 201,273	0,1 0,1 0,9	0,05 0,05 201,273	0,1 0,1 1	1,25 1,25 201	218 363 6
907	Жат бөлме	ск тер тж	O O тж	3,6 1,51 5,2	3 1,2 3,5	10,80 1,81 18,20	0,437 1,373 0,333	22 22 22	-14,9 -14,9 -14,9	36,9 36,9 36,9	1 1 0,9	174,153 91,803 201,273	0,05 0,05 0,9	0,1 0,1 201	1,15 1,2 201	200 348 14	
																892 2,871 14	
																851 2,739 14	

А көсімшасы жалғасы

A.1 Кесте жалғасы

		Сыртқы коршау өлшемдері		Температура С°		Көсімшаша коэффиценттер									
		a, М	h, М	t _i	t' ₀	Δt	жел жылдамдығына	1+Σβ							
		Бағыты		Сыртқы коршаудың жылуеткізгіштік коэффиценті.		Негізгі жылу жоғалу, Qнег, Вт		Түзету коэффиценті, n							
Ас бөлме	ск	0	3,5	3	10,50	0,437	18	-14,9	32,9	1	151	0,1	1,1	166	
	тер	0	1,35	1,2	1,62	1,373	18	-14,9	32,9	1	73	0,1	1,1	80	
	тж	3,2	3,45	11,04	0,333	18	-14,9	32,9	0,9	109		1	109		
	әжетхана	тж	5,2	3,5	18,20	0,333	25	-14,9	39,9	0,9	218		1	218	
кіре беріс	ск	0	5,3	3	15,90	0,437	18	-14,9	32,9	1	229	0,1	1,1	251	
	тер	0	1,5	1,2	1,80	1,373	18	-14,9	32,9	1	81	0,1	1,1	89	
	тж	3	1,55	4,65	0,333	18	-14,9	32,9	0,9	46		1	46		
	бөлме	тж	10	3,3	33,00	0,333	18	-14,9	32,9	0,9	325		1	325	
Ас бөлме	ск	0	3,5	3	10,50	0,437	18	-14,9	32,9	1	151	0,1	1,1	166	
	тер	0	1,35	1,2	1,62	1,373	18	-14,9	32,9	1	73	0,1	1,1	80	
	тж	3,2	3,45	11,04	0,333	25	-14,9	39,9	0,9	132		1	132		
	әжетхана	тж	2,6	3,5	9,10	0,333	18	-14,9	32,9	0,9	90		1	90	
Жат бөлме	ск	0	3,6	3	10,80	0,437	22	-14,9	36,9	1	174	0,05	0,1	1,15	200
	ск	III	6	3	18,00	0,437	22	-14,9	36,9	1	290	0,1	0,05	0,1	363
	тер	0	1,51	1,2	1,81	1,373	22	-14,9	36,9	1	92	0,05	0,1	1,15	106
	тж	3	5,8	17,40	0,333	22	-14,9	36,9	0,9	192		1	192		
												468	1,507	8	
												861	2,772	14	

А қосымшасының жалғасы

А.2 кесте – Есенті айналымды сакинаның гидравликалық есебі. Жоғарғы магистраль

Участок №	Жылу шыны Qo Вт	Су шыны Go, кг/с	Участокұзындығы l, м	Кұб. диаметрі dy, м	Судың жылдамдығы v, м/с	Рейнольдс критерий	Лямбда	Үйкеліс. меншікті қысым R, Па/м	Динамикалық қысым ΔPдин, Па	Жерг. кедегік осындағы көзғ. Δξ $\sum \xi$	Участкеде жоғалатын қысым		
											Ұзындық R•l	Жерг. кедегі Z	Жалғыз ΔР
0-1	45935	1973,81	13,2	0,050	0,28	34094	0,03181	24,9	39,1	3,9	328,2	152,4	480,6
1-2	38984	1675,13	3	0,040	0,37	36168	0,03303	56,7	68,7	1,0	170,2	68,7	239,0
2-3	34292	1473,52	3	0,040	0,33	31815	0,03329	44,3	53,2	1,0	132,8	53,2	185,9
3-4	29600	1271,90	3	0,040	0,28	27462	0,03362	33,3	39,6	1,0	99,9	39,6	139,5
4-5	24908	1070,29	3	0,040	0,24	23109	0,03406	23,9	28,1	1,0	71,7	28,1	99,7
5-6	20216	868,68	3	0,032	0,30	23445	0,03539	49,9	45,1	1,0	149,7	45,1	194,8
6-7	15524	667,06	3	0,032	0,23	18003	0,03609	30,0	26,6	1,0	90,0	26,6	116,6
7-8	10832	465,45	3	0,025	0,26	16079	0,03799	52,8	34,8	1,0	158,5	34,8	193,3
8-9	6471	278,06	3	0,020	0,25	12007	0,04038	61,2	30,3	1,0	183,5	30,3	213,8
9-10	3055	131,27	21	0,015	0,21	7558	0,04403	62,6	21,3	8,2	1315,3	175,0	1490,3
10-11	1724	74,07	3,3	0,015	0,12	4265	0,04674	21,2	6,8	2,6	69,9	17,7	87,5
11-12	873	37,51	26,9	0,010	0,13	3240	0,05094	44,9	8,8	5,3	1208,9	46,8	1255,7
12-11	1724	74,08	3,3	0,015	0,12	4265	0,04674	21,2	6,8	2,6	69,9	17,7	87,6
11-10	3055	131,27	21	0,015	0,21	7558	0,04403	62,6	21,3	8,2	1315,4	175,0	1490,4
10-9	6471	278,06	3	0,020	0,25	12007	0,04038	61,2	30,3	3,5	183,5	104,5	288,0
9-8	10832	465,45	3	0,025	0,26	16079	0,03799	52,8	34,8	1,0	158,5	34,8	193,3
8-7	15524	667,06	3	0,032	0,23	18003	0,03609	30,0	26,6	1,0	90,0	26,6	116,6
7-6	20216	868,68	3	0,032	0,30	23445	0,03539	49,9	45,1	1,0	149,7	45,1	194,8
6-5	24908	1070,29	3	0,040	0,24	23109	0,03406	23,9	28,1	1,0	71,7	28,1	99,7
5-4	29600	1271,90	3	0,040	0,28	27462	0,03362	32,6	38,8	1,0	97,9	38,8	136,7

А қосымшиасының жалғасы

A.2 кесте – Есепті айналымды сакинаның гидравликалық есебі. Жоғарғы магистраль

Участк №	Жылу шығын Qo Вт	Су шығыны Gо,кг/с	участок ұзындыны l,м	Кұб. диаметрі dy,м	Судын жылдам дығы v,м/с	Рейноль дс критери й	Лямбда	Үйкеліс. меншікті қысым R,Па	динамик алық қысым ΔРдин, Па	участкеде жоғалатын қысым			
										косында коэф. $\Delta\xi \Sigma\xi$	ұзында шығын R•l	жерг. кедерг Z	Жалпы ΔР
4-3	34292	1473,5	3	0,040	0,33	31815	0,033329	43,3	52,1	1,0	130,0	52,1	182,1
3-2	38984	1675,1	3	0,040	0,37	36168	0,033303	55,6	67,3	1,0	166,8	67,3	234,1
2-1	45935	1973,8	13,2	0,050	0,28	34094	0,03181	24,4	38,3	3,9	321,5	149,3	470,8
			149,9								8191,0		
											8	Па	

A қосымшасының жалгасы

A.3 Кесте – Есепті айналымды сақинаның гидравликалық есебі. Жоғарғы магистраль

Қажетті жылдамдық, м / с	Су шығыны, м3 / сағ	Есептік ішкі диаметрі, мм	Ішкі диаметрі, мм	Нақты жылдамдық, м / с
0,6	1,9752	34,1	50	0,28
0,6	1,6763	31,4	40	0,37
0,6	1,4746	29,5	40	0,33
0,6	1,2728	27,4	40	0,28
0,6	1,0710	25,1	40	0,24
0,6	0,8693	22,6	32	0,30
0,6	0,6675	19,8	32	0,23
0,6	0,4658	16,6	25	0,26
0,6	0,2783	12,8	20	0,25
0,6	0,1314	8,8	15	0,21
0,6	0,0741	6,6	15	0,12
0,6	0,0375	4,7	10	0,13
0,6	0,0741	6,6	15	0,12
0,6	0,1314	8,8	15	0,21
0,6	0,2783	12,8	20	0,25
0,6	0,4658	16,6	25	0,26
0,6	0,6675	19,8	32	0,23
0,6	0,8693	22,6	32	0,30
0,6	1,0710	25,1	40	0,24
0,6	1,2728	27,4	40	0,28
0,6	1,4746	29,5	40	0,33
0,6	1,6763	31,4	40	0,37
0,6	1,9752	34,1	50	0,28

A қосымшасының жалгасы

A.4 Кесте – Жергілікті кедергілер коэффиценттерін анықтау

Жергілікті кедергілер коэффиценттерін анықтау			
		$\int$	$\Sigma \int$
участок 1	Радиатор dy=10	1,3	5,3
	бұрылыс 90 гр dy=10	4	
участок 2	үш тарам бұрылуға	1	2,6
	бұрлыс 90град	1,6	
участок 3	үш тарам бұрылуға	1	8,2
	бұрлыс 90град	7,2	
участок 4,	коллектор	2,25	3,45
	бұрлыс 90	1,2	
участок 5,6,7,8,9,10,11,	үш тарам тік өтетін	1	1
участок 12	үш тарам тік өтетін	1	3,9
	бұрылыс 90 гр dy=20	0,9	
	кран пааллель	2	
Кран	бұрылыс 90 гр dy=20	0,9	
	параллель	2	

ӘҚОСЫМШАСЫ

Ө.1 Кесте - Еңбек шығының калькуляциясы

Ә қосымшасының жалгасы

Ә.2 Кесте – Механизациялы құралдар және бұйымдар есебінің мәліметтері

Аталуы, негізгі параметрлері	Металл жиналмалы метрлер, түрі, маркасы	Өлшем бірлігі	Саны	Массасы, кг
Металды қойма	Металл жиналмалы метрлер 7253-84	дана	10	0,1
Дәнекерлеу балғасы	Металл жиналмалы метрлер 2310-87	дана	10	0,8
Екі жақты кілт: 8–10 мм 12–14 мм 17–19 мм	Металл жиналмалы метрлер 2839-86	дана	11 6 4	0,1 0,12 0,18
Дәнекерлеу-жинақтау бұрауышы (160-200мм)	Металл жиналмалы метрлер -17199-71	дана	3	0,3
Тіктегіш – рулетка	Кұрылыш-техникалық дивизия-972/2	дана	3	0,08
Таратушы кілт 19мм	Металл жиналмалы метрлер 7275-84	дана	2	0,0
Дәнекерлеу кескіші	Металл жиналмалы метрлер 7211-86	дана	3	0,45
Кұрылыш деңгейі	Металл жиналмалы метрлер 9416-86	дана	2	0,3
Штангенциркуль	Штангенциркуль -1	дана	2	0,2
1т дейінгі женіл жинақтау ілмегі	Өндірістік кесіпорынды басқару Басқұрылыш	дана	2	2,1
Жинақтау-тартымды механизмі (жұқ көтергіштігі – 1,6 т)	Машина-трактор шеберханасы. -1,6	дана	2	18
Қондырылатын корпустағы жұқ арба (жұқ көтергіштігі – 0,5 т)	Қондырылатын корпустағы жұқ арба-697	дана	2	26
Электрлі бұрғылау машинасы (d = 14 мм; 2,8 кг)	Электрлі бұрғылау машинасы-1035	дана	2	2,8
Электрлі перфоратор (энергиясы 2 немесе 6,4 Дж)	Электрлі бұрғылау машинасы-4712	дана	1	
Аспаптарға арналған үшсекциялы жәшік	Монтажспецстрой	дана	6	4

Ә қосымшасының жалгасы

Ә.3 Кесте - Құрылыш жинақтау жұмысы көлемінің ақпарат тізімі

Жұмыс атаяуы	Жұмыс көлемі		Салмағы, кг	Жалпы салмағы, кг	Жалпы салмағы, т
	өлшем бірлігі	саны			
Полипропеленді кубырларды төсей	К.М.				
d=10		97	0,8	77,6	
d=15		744,2	1,28	952,6	
d=20		410,6	1,66	681,6	
d=25		8,4	2,39	20,07	2,132
d=32		17,14	3,09	52,9	
d=40		34,3	3,84	131,7	
d=50		44,36	4,88	216,5	
Радиатор орнату	секция	722	1,34	967,5	0,9675
Жылуалмастырғыш	дана	2	8,29	8,29	0,00829
Үйсірма қондыру	дана	2	18,4	36,8	0,0368
					3,144

Б ҚОСЫМШАСЫ

Б.1 Кесте – Жылыту жүйесінің материалдарының спецификациясы

Жабдықтардың аталуы	Өлшем бірлігі	Марка	ΣСаны данажәне метр	1 дана және метрдің бағасы	ΣБарлығы, тенге
Полипропилен алюминий күбірлардың қосылуы	метр	dy=50	44,36	5500	243980
	метр	dy=40	34,3	4500	154350
	метр	dy=32	17,14	3500	60000
	метр	dy=25	8,4	2500	21000
	метр	dy=20	410,6	1500	615900
	метр	dy=15	744,2	1000	744200
	метр	dy=10	97	800	77600
Полипропиленді алюминий енгізілген күбір	метр	dy=20	16,8	2000	33600
	метр	dy=15	2,8	1500	4200
Ысырма параллельді	метр	dy=50	2	15000	30000
	метр				
Құбырларды бекітуге арналған қамыт	метр	dy=50	11	1500	16500
Биметалды радиатор	дана	Биметаллы радиатор FORZA Base, 80 мм, 350 мм	722	4500	3249000
Радиатор клапанын күруға арналған термостатикалық элемент	дана	RLV-S	50	4500	225000
Радиаторға арналған босатуға мүмкіншілігі бар клапан бекіту-жалағау	дана	RLV-K	50	3500	175000
Коллектор	дана		9	90000	810000
Жылуалмастырғыш	дана		2	70000	140000
					6600330

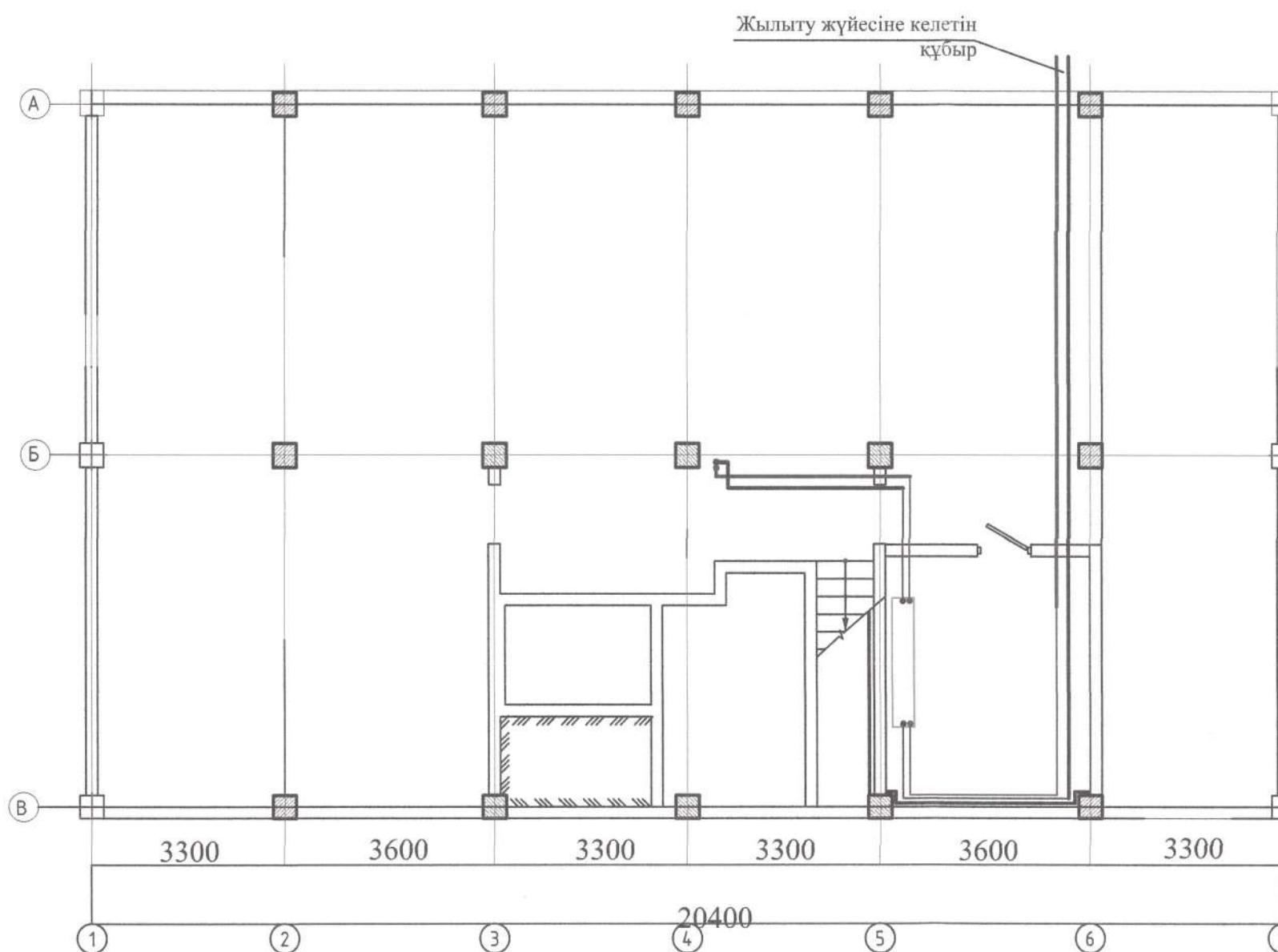
Б қосымшасының жалгасы

Б.2 Кесте - Негізгі технико-экономикалық көрсеткіштер

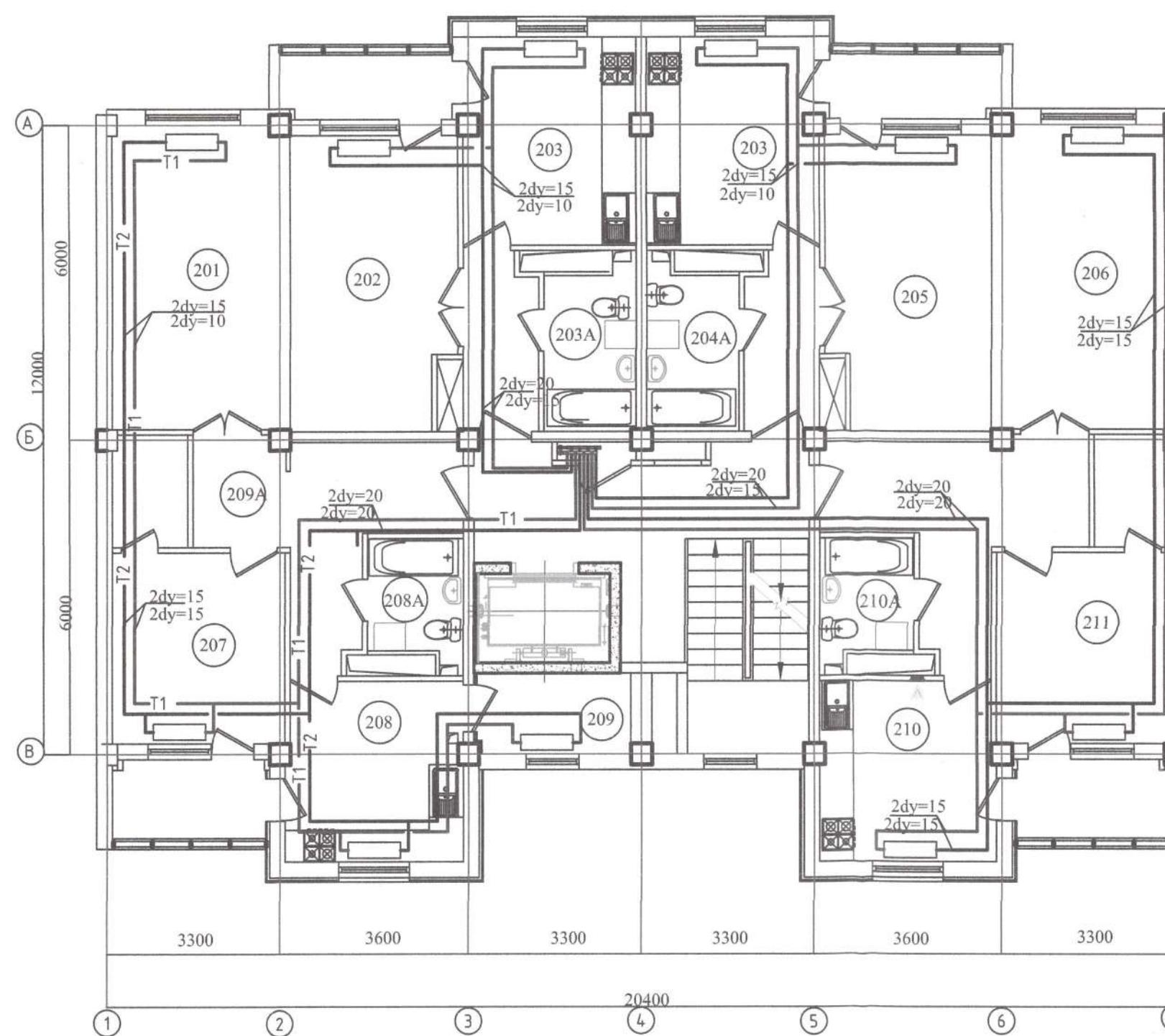
Көрсеткіштердің аталуы	Өлш.бірл.	Жылдың жүйесі
Тұрғын үйдің күрылстық көлемі	m^3	6609,6
Электроқозғалтқыштары ның қондырылу қуаты	кВт/сағ	3,5
Қызмет көрсетушілер саны	адам	5
Капиталды төлем ақы көлемі	тенге	4001529
Жылдық эксплуатационды шығынның қосындысы	тенге/жыл	4056990
Келтірілген шығындар	тенге/жыл	3901145,48

Жылдызу жүйесінің типтік қабат жоспарлары

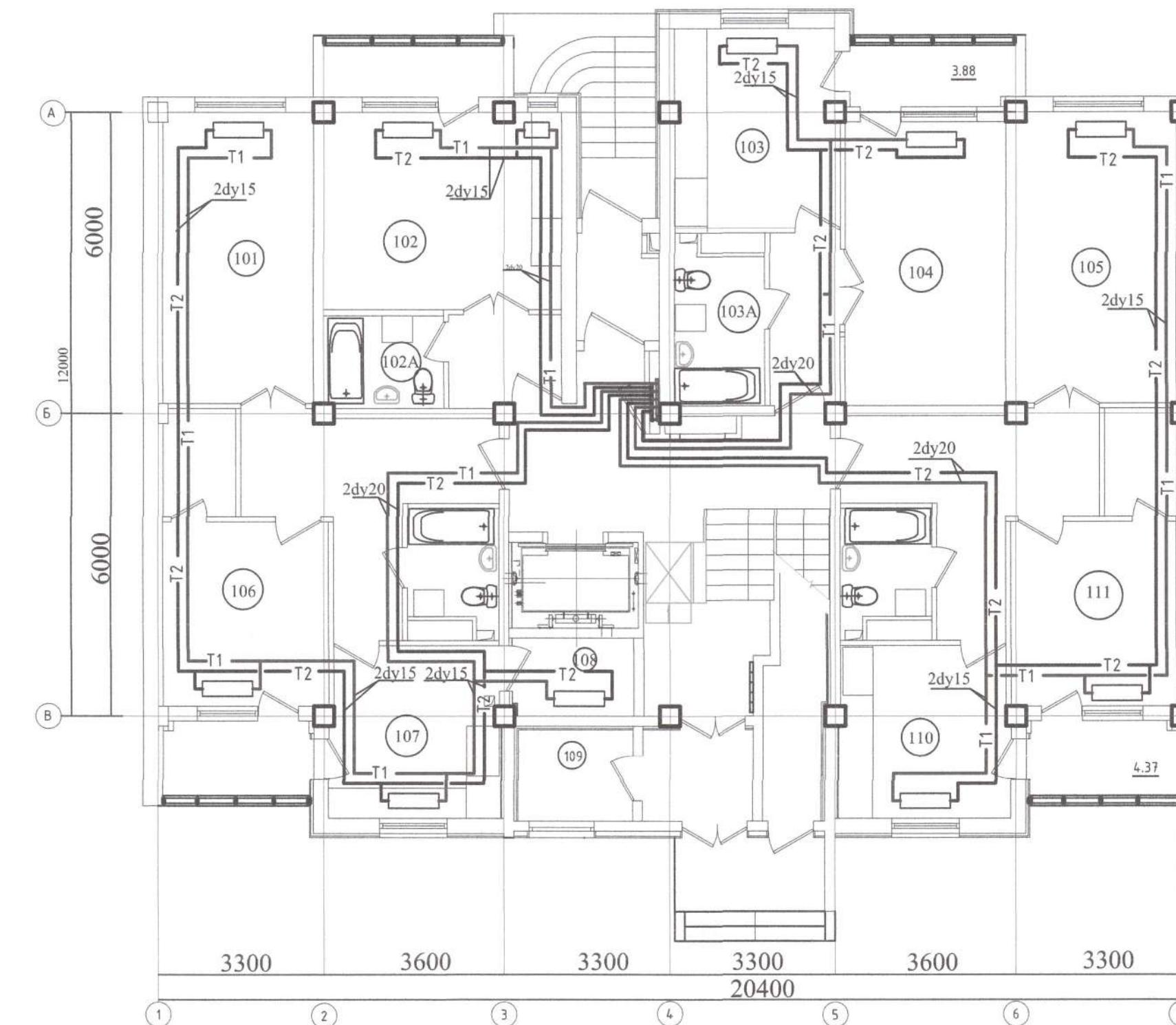
Жертөле қабатының жылдызу жоспары
-2,200 деңгейінде

Екінші қабатының жылдызу жоспары
+3,000 деңгейінде

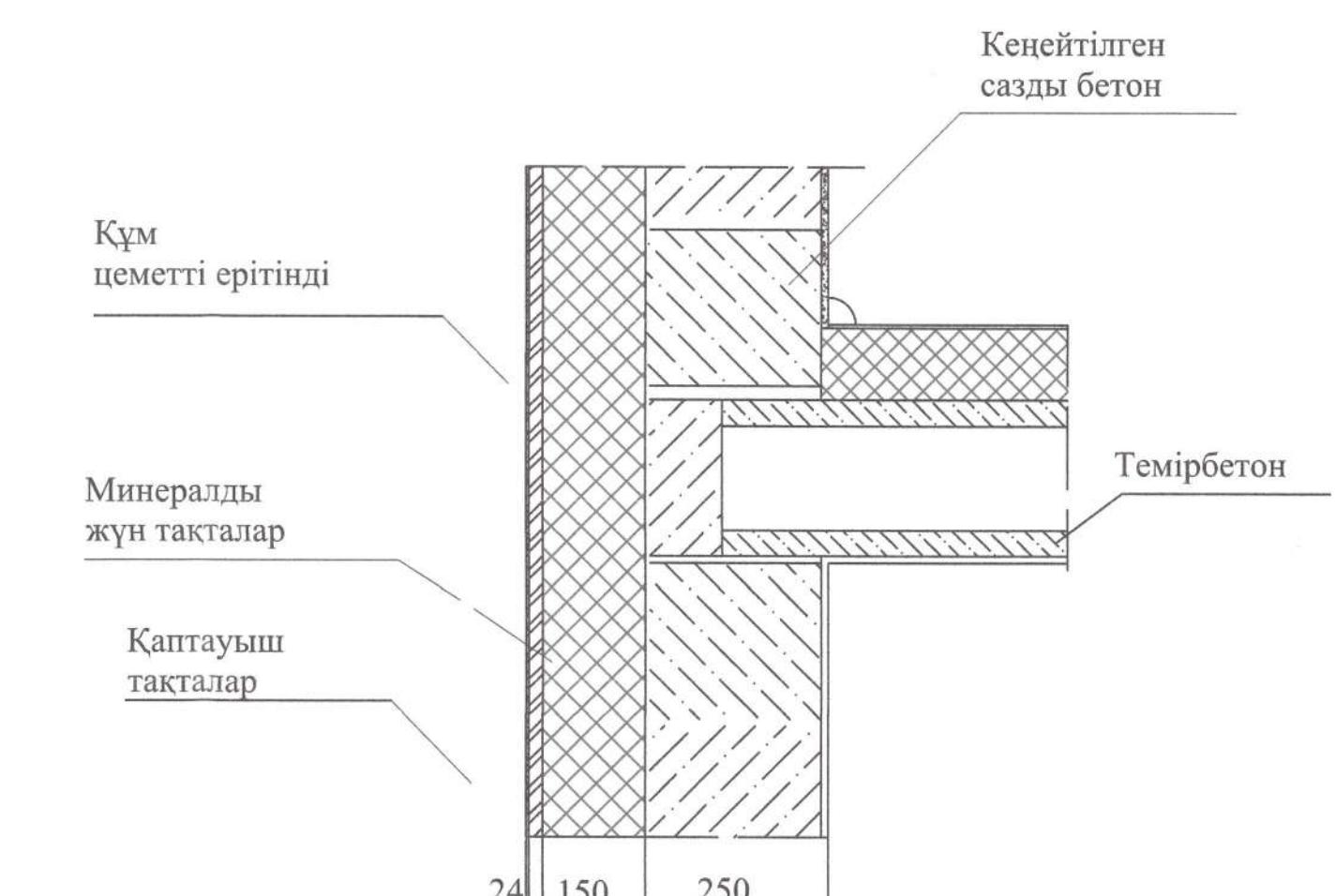
Бірінші қабатының жылдызу жоспары
+0,000 деңгейінде

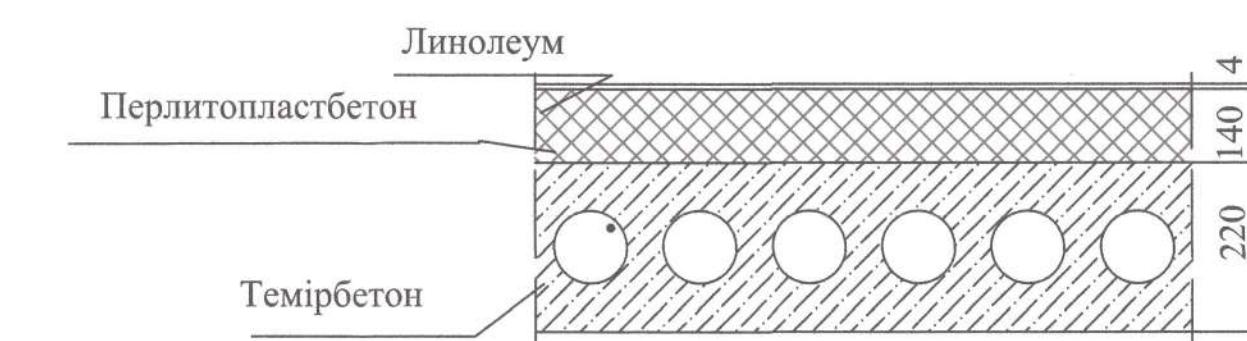
Бөлмелер экспликациясы

Бөлме	Бөлме атауы	Ауданы, м ²	Ескерту
101	Жатын бөлме	17,09	
102	Ас бөлме	18,17	
102A	Әжетхана	4,34	
103	Ас бөлме	17,42	
103A	Әжетхана	5,58	
104	Қонақ бөлме	17,12	
105	Жатын бөлме	18,22	
106	Жатын бөлме	14,94	
107	Ас бөлме	11,48	
107A	Әжетхана	4,02	
108	Койма	3,63	
108A	Дәліз	12,29	
109	Арба орны	4,07	
110	Ас бөлме	23,94	
110A	Әжетхана	4,02	
111	Жатын бөлме	14,94	

Сыртқы қабырғаның құрылымы

Едениң құрылымы

Шартты белгілер

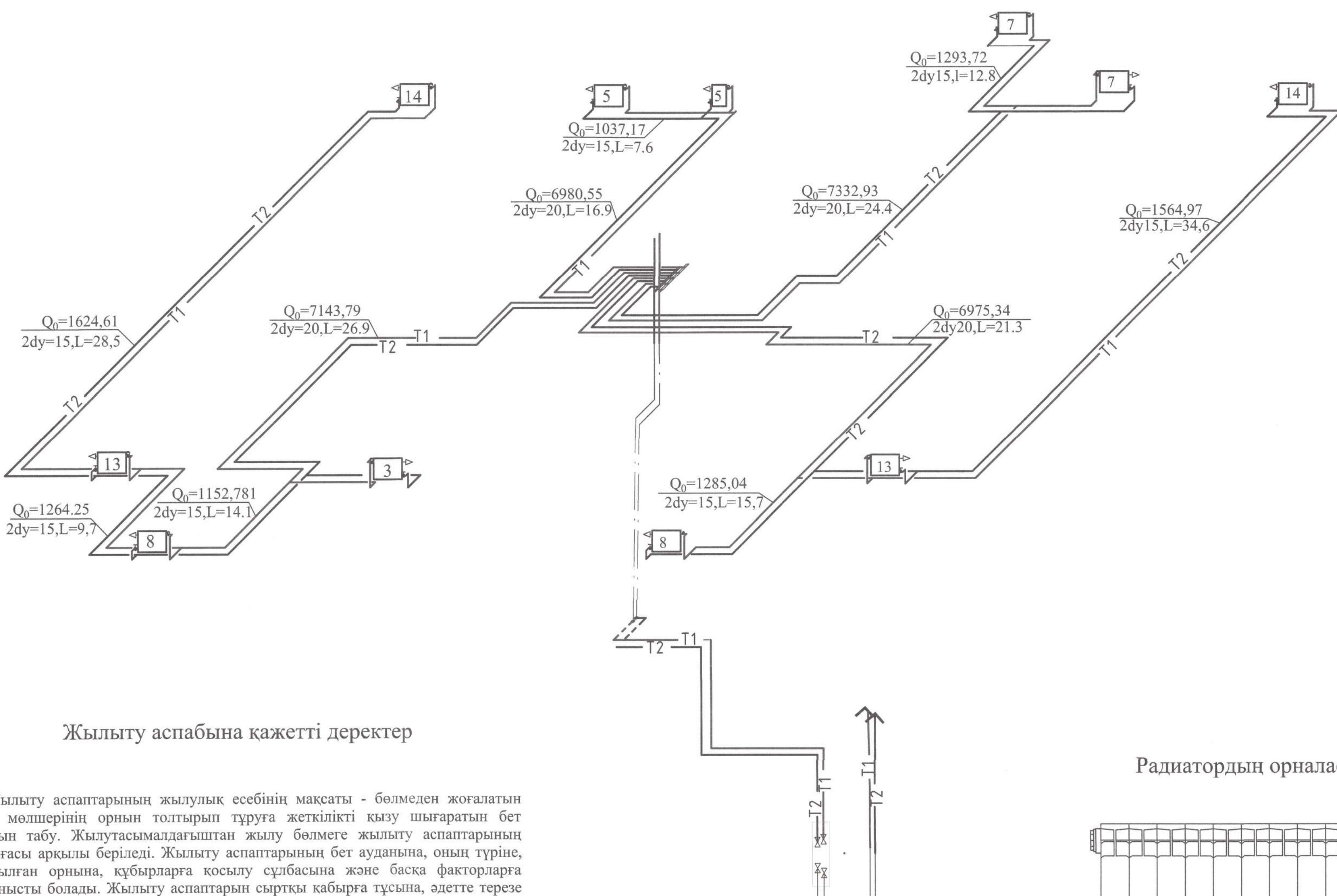
- Жылдызу аспабы
- Ысырма
- Жылдызу коллекторы
- t1 Жылдызу жүйесінің беретін құбыры
- t2 Жылдызу жүйесінің қайтатын құбыры

- Секция саны
- Ысырма
- Радиатор клапанының құруға арналған термостатикалық элемент
- Босатуға мүмкіншілік бар клапан

- L= 7.9 Беретін және қайтатын құбырдың ұзындығы
- 2dy=10 Беретін және қайтатын құбырдың диаметрі
- бөлмелер нөмірі

ҚазҰТЗУ.5В075200.36-03.2022ДЖ			
Ақтау қаласындағы төзімі қабаттың түрлөн үйдің жылдызу жүйесін жобалау			
олш	код №	бет	док №
Кафедра мен Алимова К.К.	06.05		
Нормбакш. Халилов А.Н.	06.05		
Жекеки Нурлановна К.М.	Нурлан 06.05		
Кенессі Нұрлановна К.М.	Нурлан 06.05		
Орындалған Исаева Н.	06.05		
Негізгі болім			
Кезең	Бет	Беттер	
0	1		
Жылдызу жүйесінің типтік қабат жоспары			
С және Ж институты ИЖ және Ж кафедрасы			

Бірінші қабаттың жылдыту жүйесінің аксонометриялық сұлбасы

Жылдыту аспаптарының жылудың максаты - бөлмeden жоғалатын жылу мөлшеріндегі орнын толтырып тұруға жеткілікті қызу шығаралын бет ауданын табу. Жылутасымалдағыштан жылу бөлмеге жылдыту аспаптарының қабырғасы арқылы беріледі. Жылдыту аспаптарының бет ауданына, оның түріне, орнатылған орнына, күбірларға косылу сұлбасына және басқа факторларға байланысты болады. Жылдыту аспаптарының сұртқы қабырға тұсына, әддең терезе астына орнатады, себебі терезеден келетін сұнқ ауа ағындарына тоқсаяуын болады. Бұл жобада орталықтандырылған 2 құбырлы сулы төменгі тарастумен жылдыту жүйесінің санитарлық - гигиеналық талабына сәйкес тасымалдағыштың температурасы 70°C дейін жылуда маистырылғанда төмендетіледі.

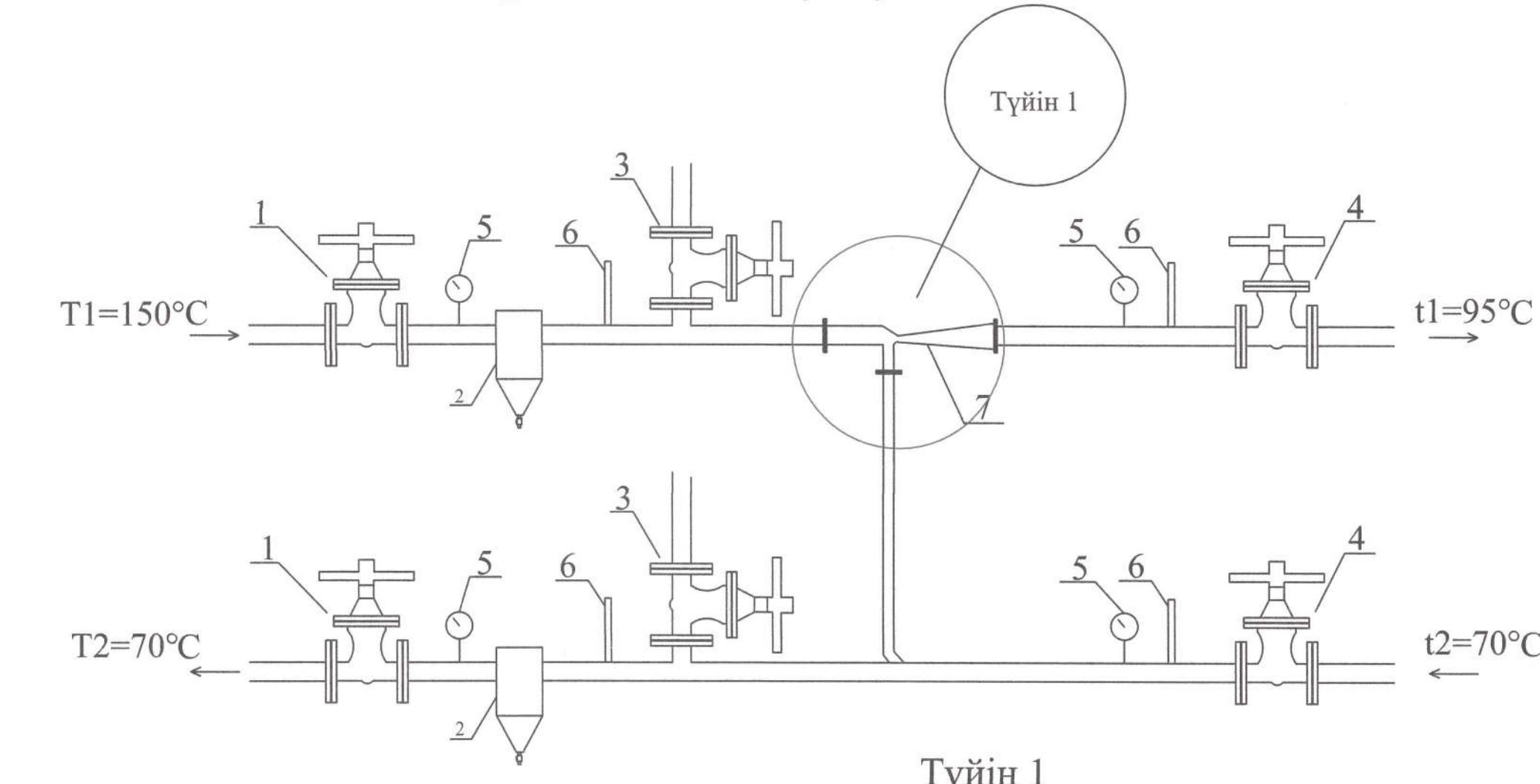
Жобада «REHAU» фирмасының полипропиленді алюминий енгізілген күбірлары жүргізілген. Ол өзінің жоғары температуралы және механикалық тезімділігімен ерекшеленеді. Күбір барлық гигиеналық-санитарлық талаптарға сай келеді. Күбірлар тотыққа карсы жабылған және оқшаулау қарастырылған. Жобада жылдыту аспаптары бүйірінен косынған. Беретін күбірдің осі радиатордың бүйір кырынан әрдайым 80мм, ал кайтатын күбір - 30 мм -де орналасады. Панельді С типті болат радиаторының биіктігі H=415 мм.

Шартты белгілер

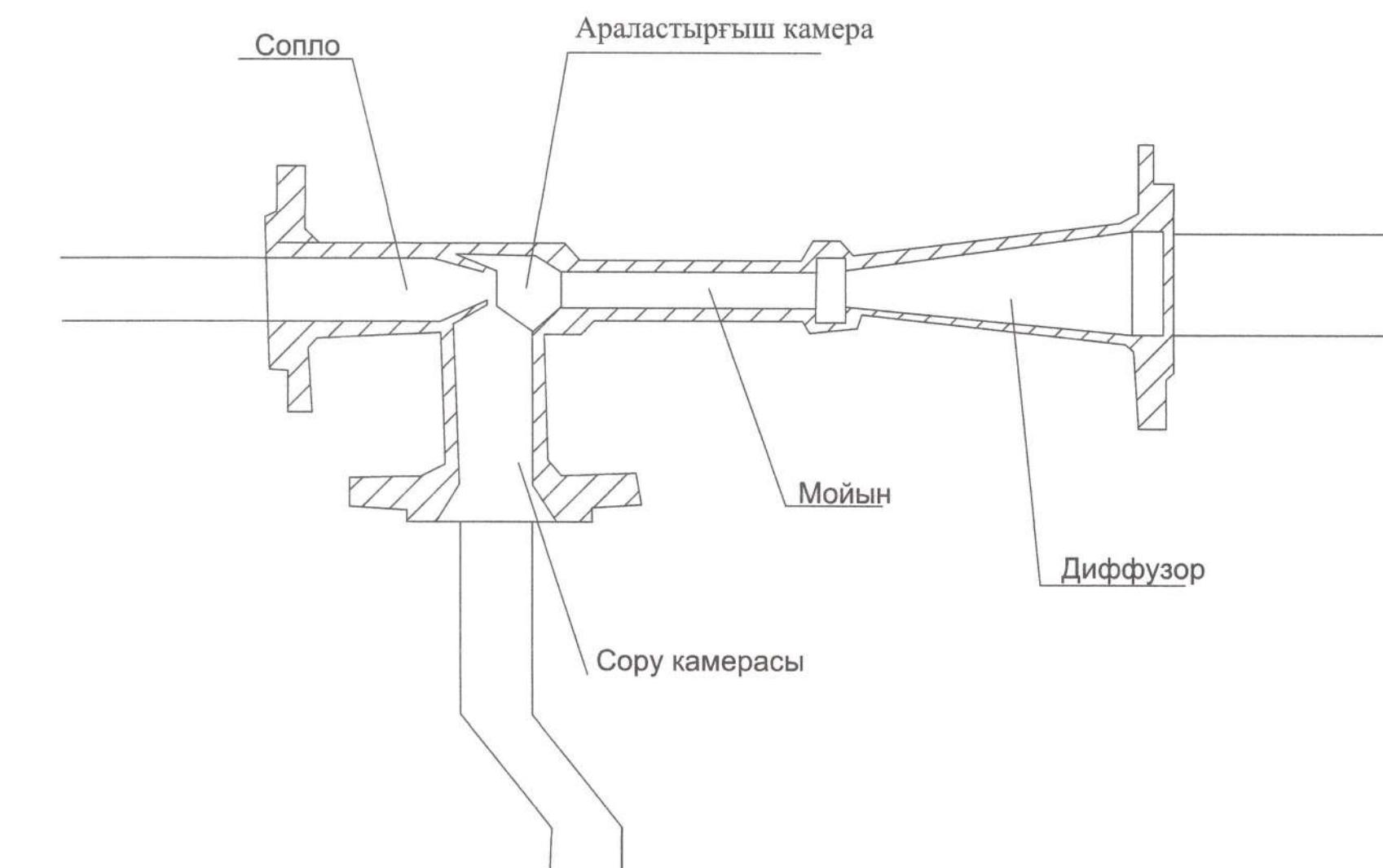
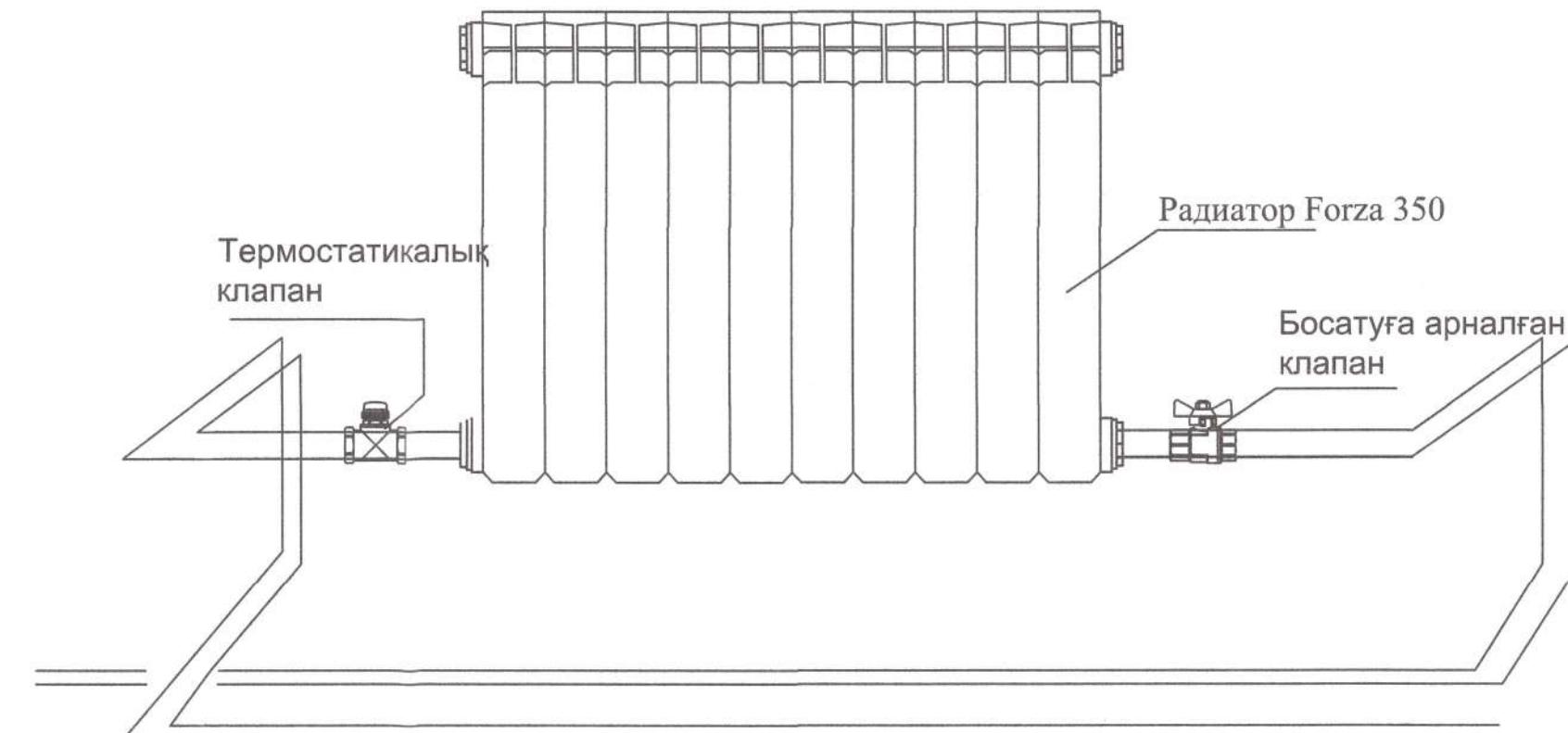

8	Секция саны	Q0=7088,298	Беретін және қайтатын күбірдің жылу шығыны
	Ысырма	L=7,9	Беретін және қайтатын күбірдің ұзындығы
	Радиатор клапанының күрүға арналған термостатикалық элемент	2dy=10	Беретін және қайтатын күбірдің диаметрі
	Босатуға мүмкіншілік бар клапан		Жергілікті жылу пункті

Жергілікті жылу пункті

Радиатордың орналасуы

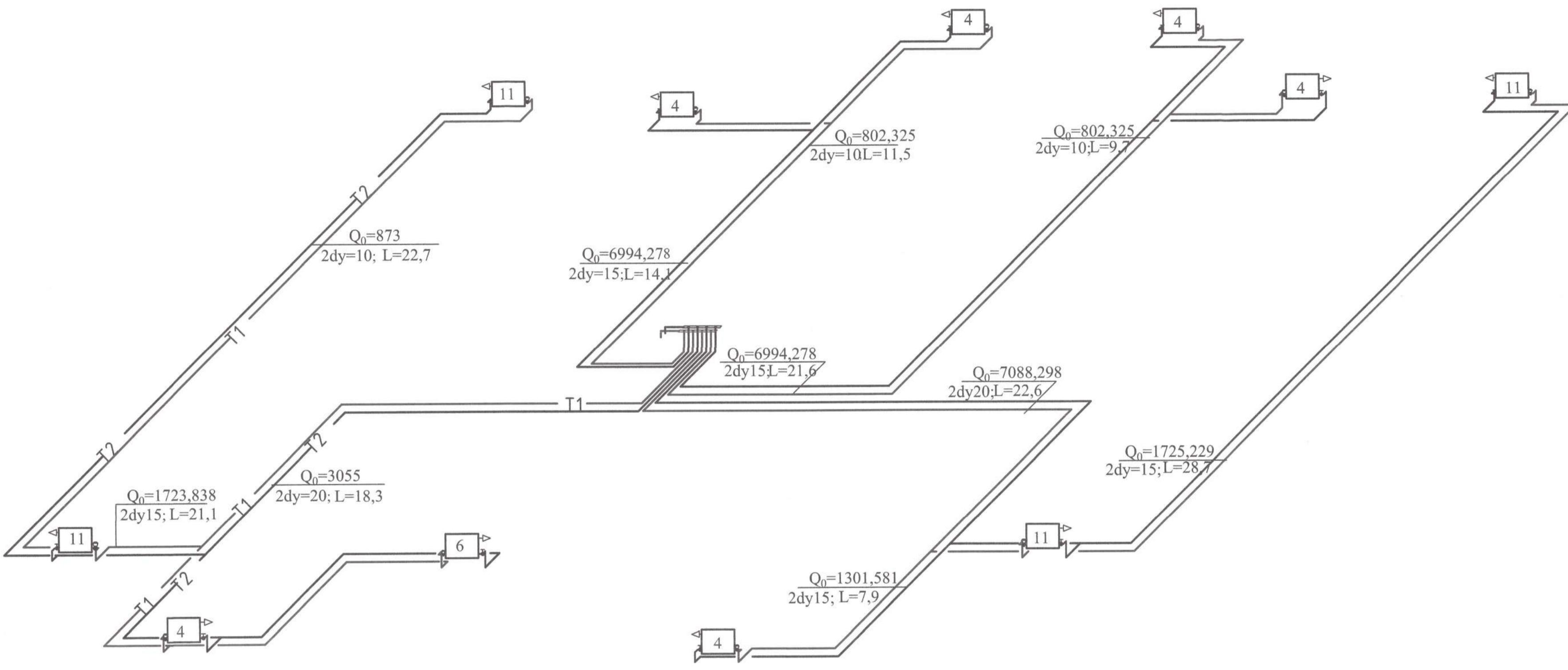

ЖЖП ЭКСПЛИКАЦИЯСЫ

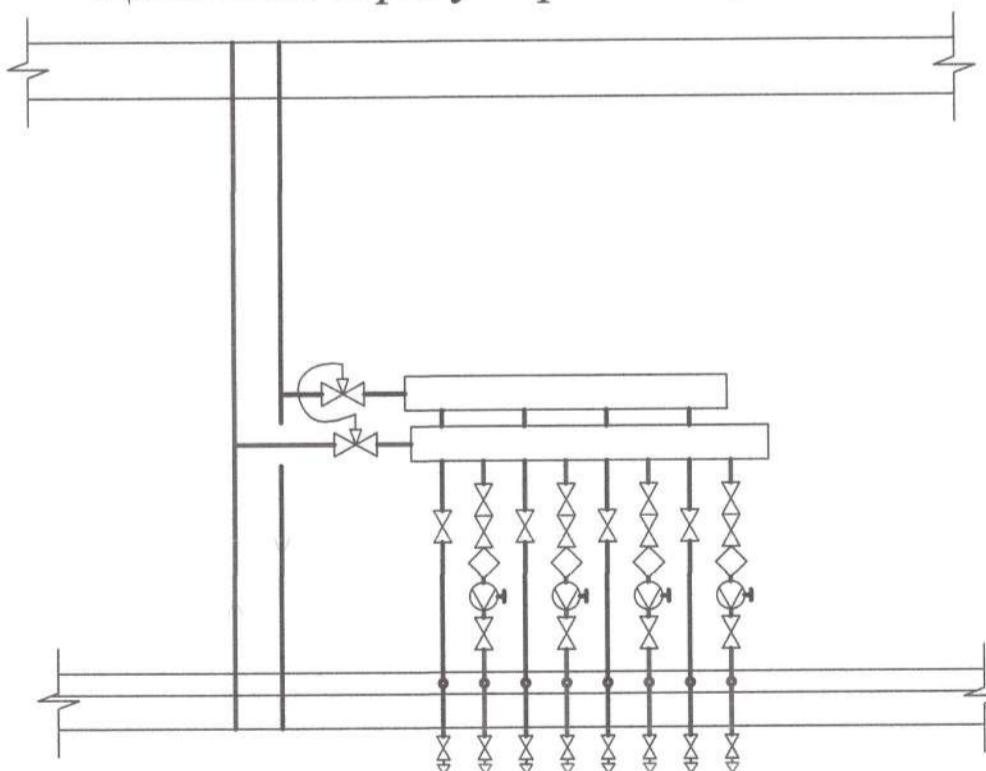
№	Аталауы	Саны	Ескерту
1	Ысырма	2	
2	Лай үстегыш	2	
3	Ыстық сумен камтуға ысырма	2	
4	Жылдыту жүйесіне ысырма	2	
5	Манометр	2	
6	Термометр	2	
7	Элеватор	1	

ҚазҰТЗУ.5B075200.36-03.2022ДЖ					
Ақтау қаласындағы төгөз қабатты түрғын үйдің жылдыту жүйесін жобалай					
олш.	код №	бет	док. №	коды	жүйе
Кафедра мен	Алғанова К.К.	1	00-00000000000000000000000000000000		
Нормбеков	Халилов А.Н.	2	00-00000000000000000000000000000000		
Жекекши	Нұрлансова К.М.	3	00-00000000000000000000000000000000		
Кенесарий	Нұрлансова К.М.	4	00-00000000000000000000000000000000		
Орындалған	Насаев Н.	5	00-00000000000000000000000000000000		
Негізгі болім			Кезең	Бет	Беттер
			0	2	
Жылдыту жүйесі Аксонометриялық сұлбасы					
С және К институты ИЖ және Ж кафедрасы ИЖЖ-18-1к					

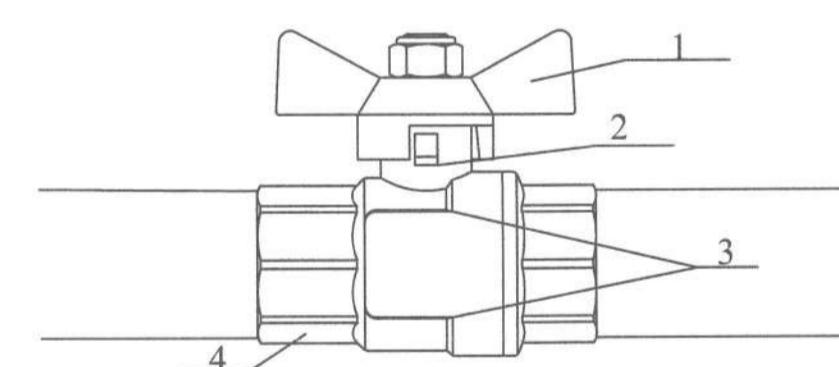
Екінші қабаттың жылыту жүйесінің аксонометриялық сұлбасы

Қабаттық тарату тарағының схемасы

Босатуға арналған клапан

1-қақпақ; 2-шпиндель;
3 - шар тығыздығышы; 4-клапан корпус

Шартты белгілер

Жылтыу аспабы

Ысырмас

 - Жылтыу коллекторы

Секция са

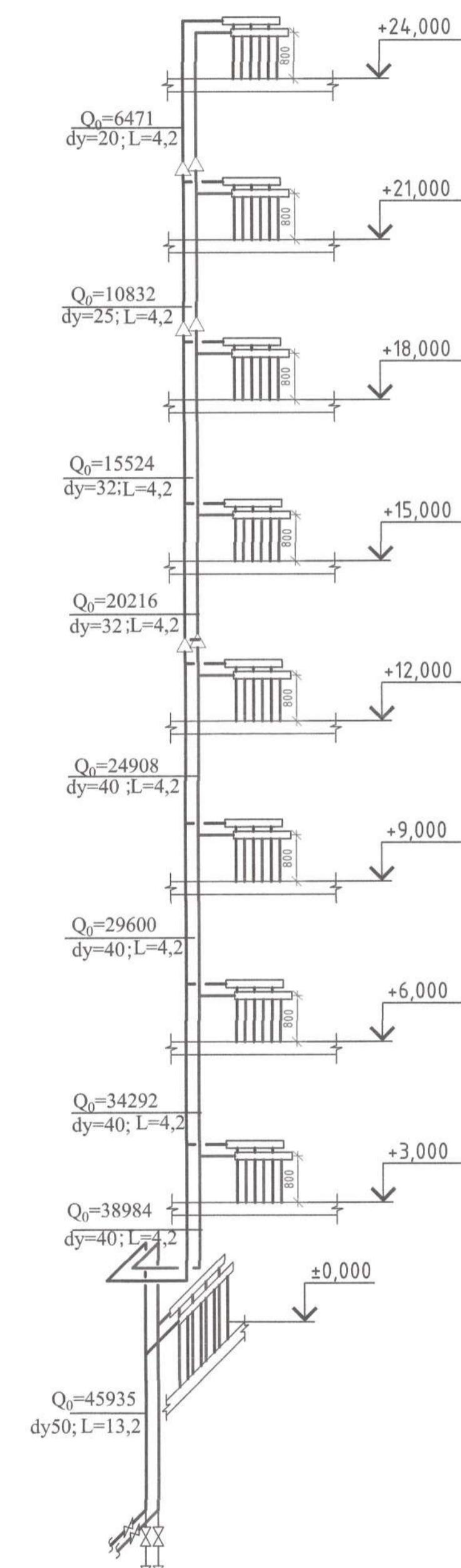
ЫСЫРМА

Q0=7088,298 Беретін және қайтатын құбырдың жылу шығыны

Жергілікті жылу пункті

Тарату коллекторының
аксонометриялық сұлбасы

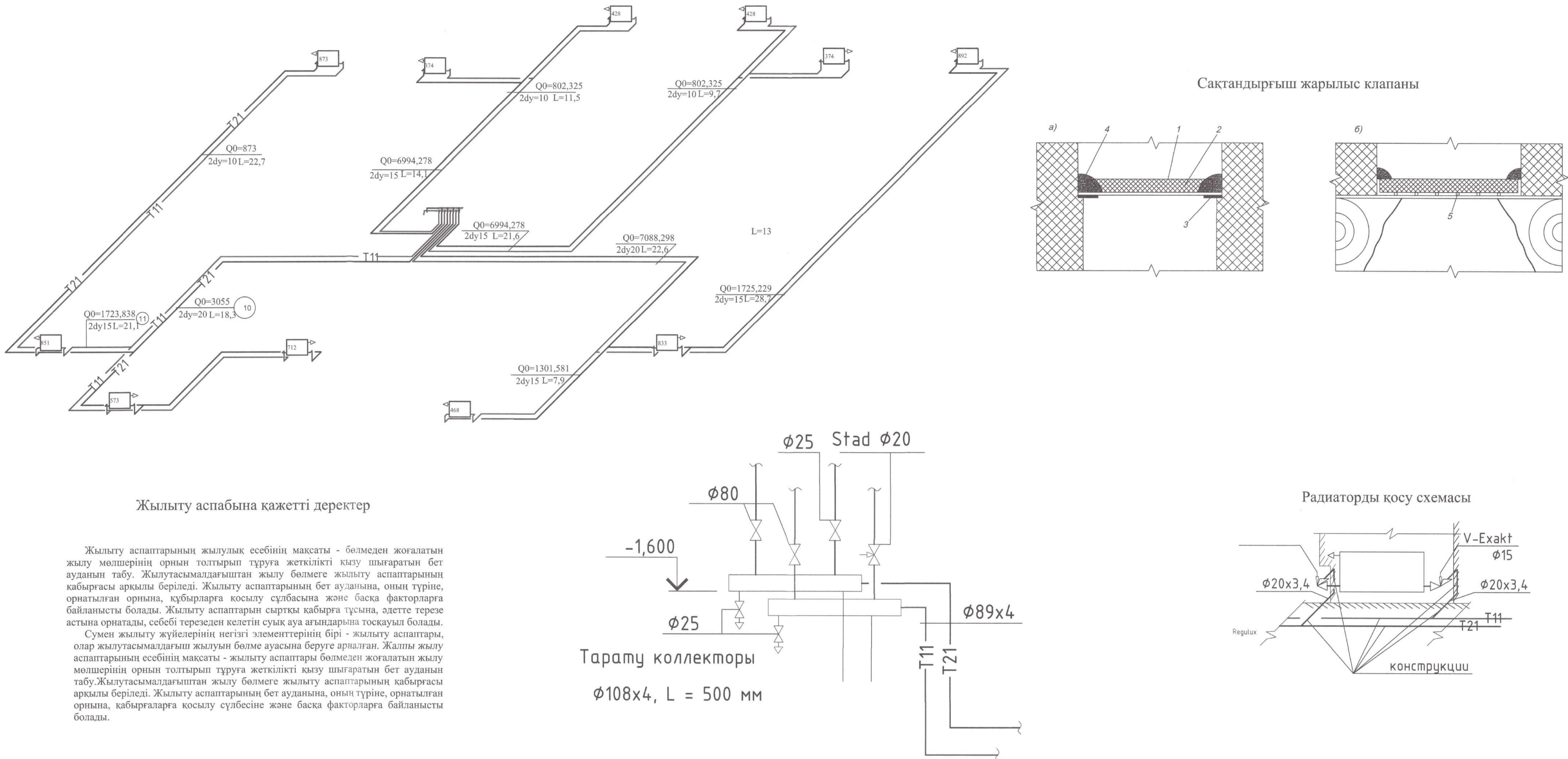
Жылтыу жүйесінің материалдарының сепцификация

Жабдықтардың аталуы	Марка	Саны дана және метр
Полипропилен алюминий енгізілген құбыр	dy=50 dy=40 dy=32 dy=25 dy=20 dy=15 dy=10	44,36 34,3 17,14 8,4 410,6 744,2 97
Полипропиленді алюминий енгізілген құбыр	dy=20 dy=15	16,8 2,8
Ісірма параллельді	dy=50	2
Құбырларды бекітуге арналған қамыт	dy=50	11
Биметалды радиатор	Биметаллы радиатор FORZA Base, 80 мм, 350 мм	722
Радиатор клапанын құруға арналған термостатикалық элемент	RAW-K	50
Радиаторға арналған босатуға мүмкіншілігі бар клапан бекіту-жалғау	RLV-K	50
Коллектор		9
Жылуалмастырғыш		2

KazYT3V 5B075200 36-03 2022 ПЖ

*Aқтау қаласындағы тогыз қабаттың түрғын үйдің
жылдыту жүйесін жобалау*

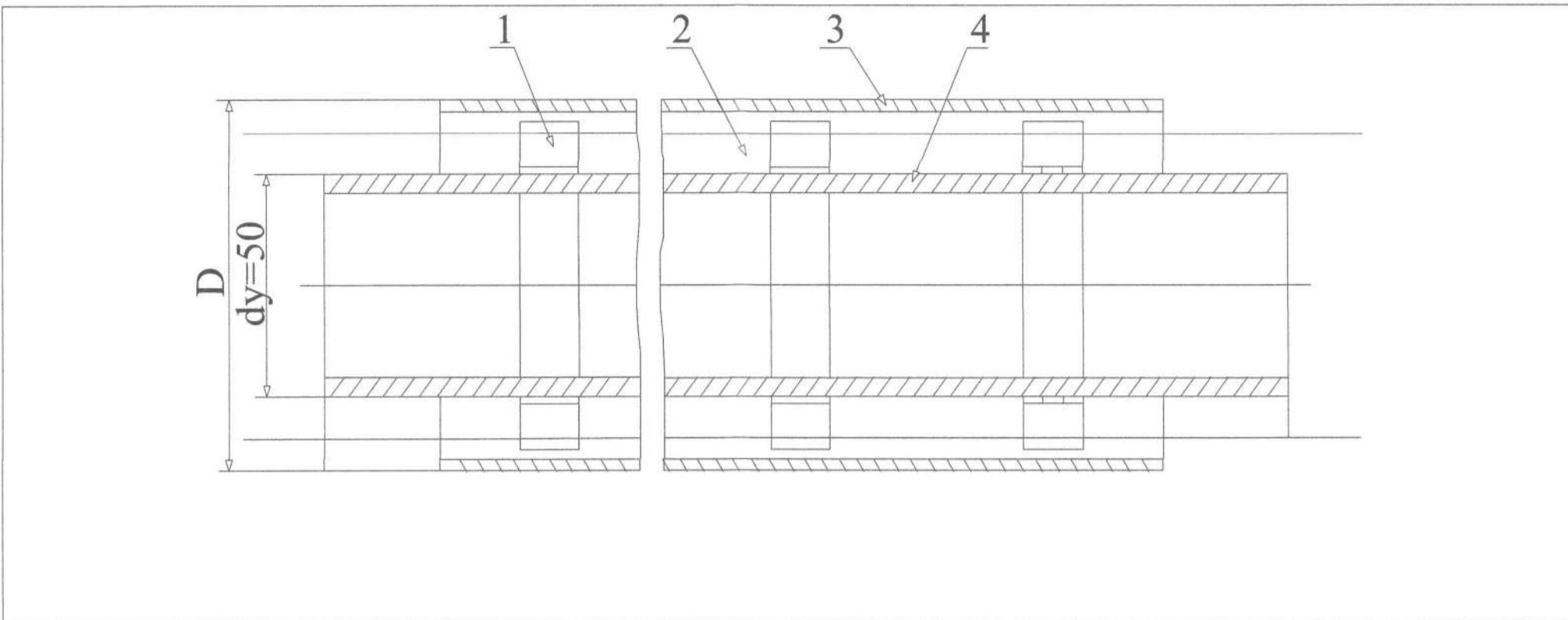
Тоғызыншы қабаттың жылыту жүйесінің аксонометриялық сұлбасы

	Жылтыу аспабы	8	Секция саны	Q0=7088,298	Беретін және қайтатын құбырдың жылу шығыны
	Ұсырма		Ұсырма	L=7,9	Беретін және қайтатын құбырдың ұзындығы
	- Жылтыу коллекторы				
	Радиатор клапанын құруға арналған термостатикалық элемент		2dy=10		Беретін және қайтатын құбырдың диаметрі
	Жылтыу жүйесінің беретін құбыры				
	Жылтыу жүйесінің қайтатын құбыры			Босатуға мүмкіншілігі бар клапан	Жергілікті жылу пункті

Технологиялық карта

Құбырды оқшаулау сұлбасы

1 - тірек, 2 - оқшаулағыш материал, 3 - қабық, 4 - болат құбыр

Күнтізбелік жоспар

Жұмыс процессерінің атапу	Өнім бірлік	Саны	Еңбек шығыны, адам/күн	Аудиым саны	Жұмышының саны	Үзактылығы	Апталар																				
							Апталар																				
							I			2			3			15			16			17					
I	Кұбыр участеклерін өлшеу	100м	13,56	1,98	1	1	2	1		8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18							
1	Кұбыр участеклерін өлшеу	100м	13,56	1,98	1	1	2	1		8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18							
2	Жылу алмастырғыштың кондырылуы	жапсар	2	0,9	1	1	1															1					
3	Бысырма кондырылуы	дана	2	0,46	1	1	1															1					
4	Кұбыр желісін орнату	дана	1356	26,45	1	6	5																				
5	Фасондық бөліктің косылуы	дана	455	23,57	1	4	6																				
6	Радиатордың кондырылуы	дана	99	2,29	1	4	1																				
7	Кұбырлар оқшаулау	м	1220,4	63,9	2	4	8																				
8	Жылтыу жүйесінің кұбырларының сынау	100 м	13,56	17,19	2	3	3																				

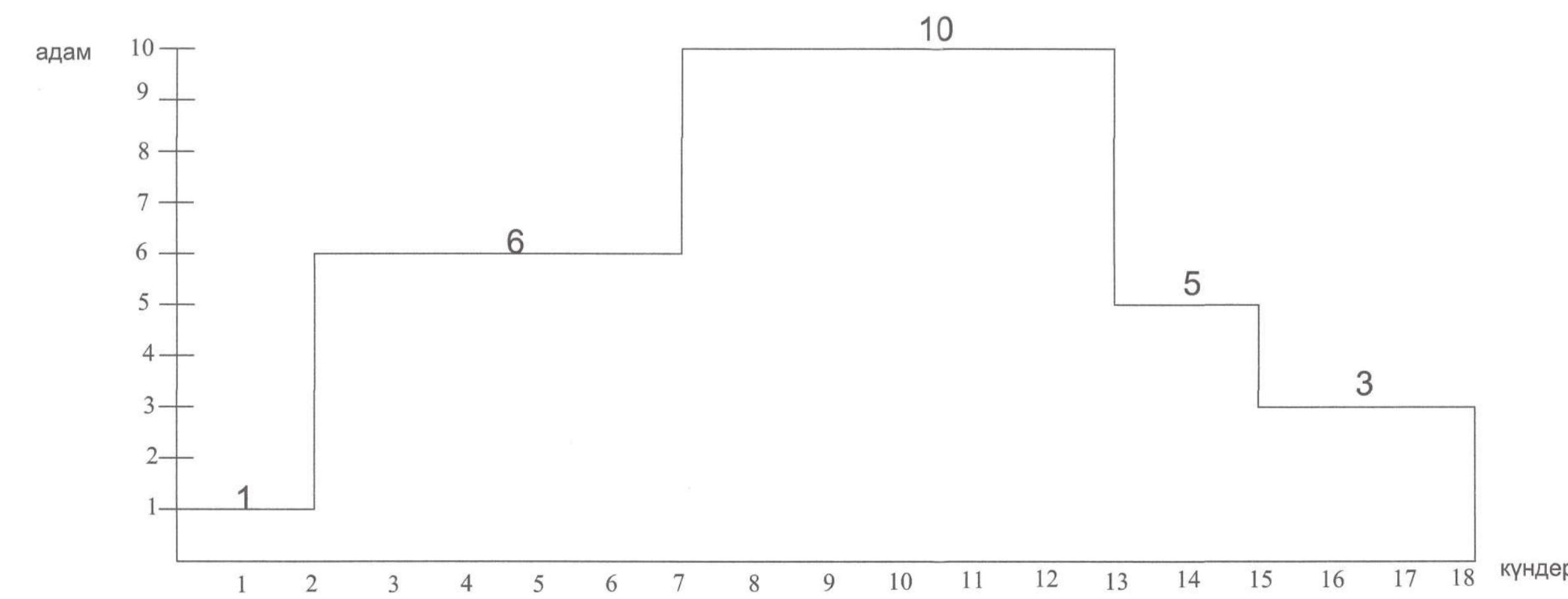
$$K = \frac{N_{max}}{Port}$$

$$Port = \frac{\sum Q}{T}$$

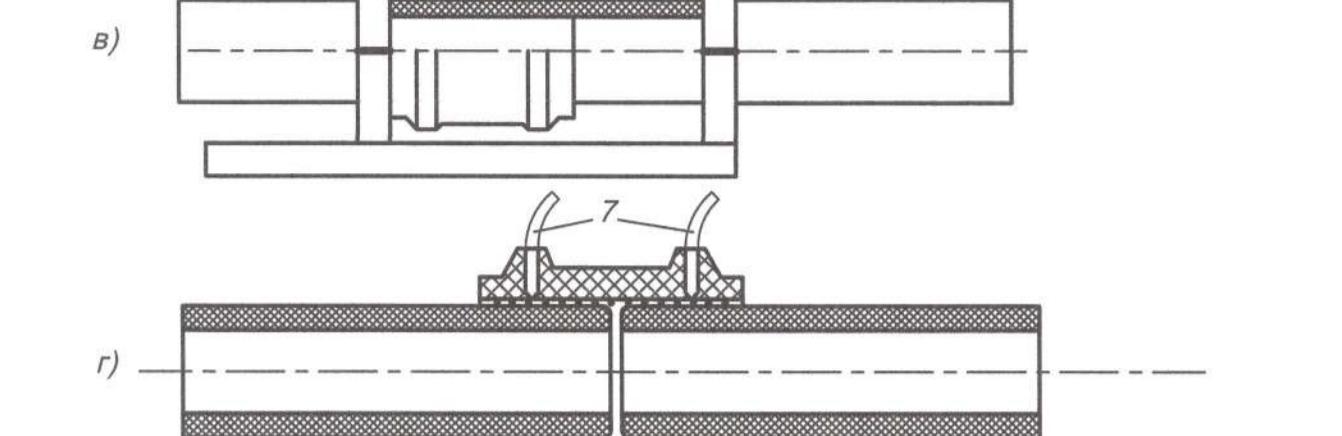
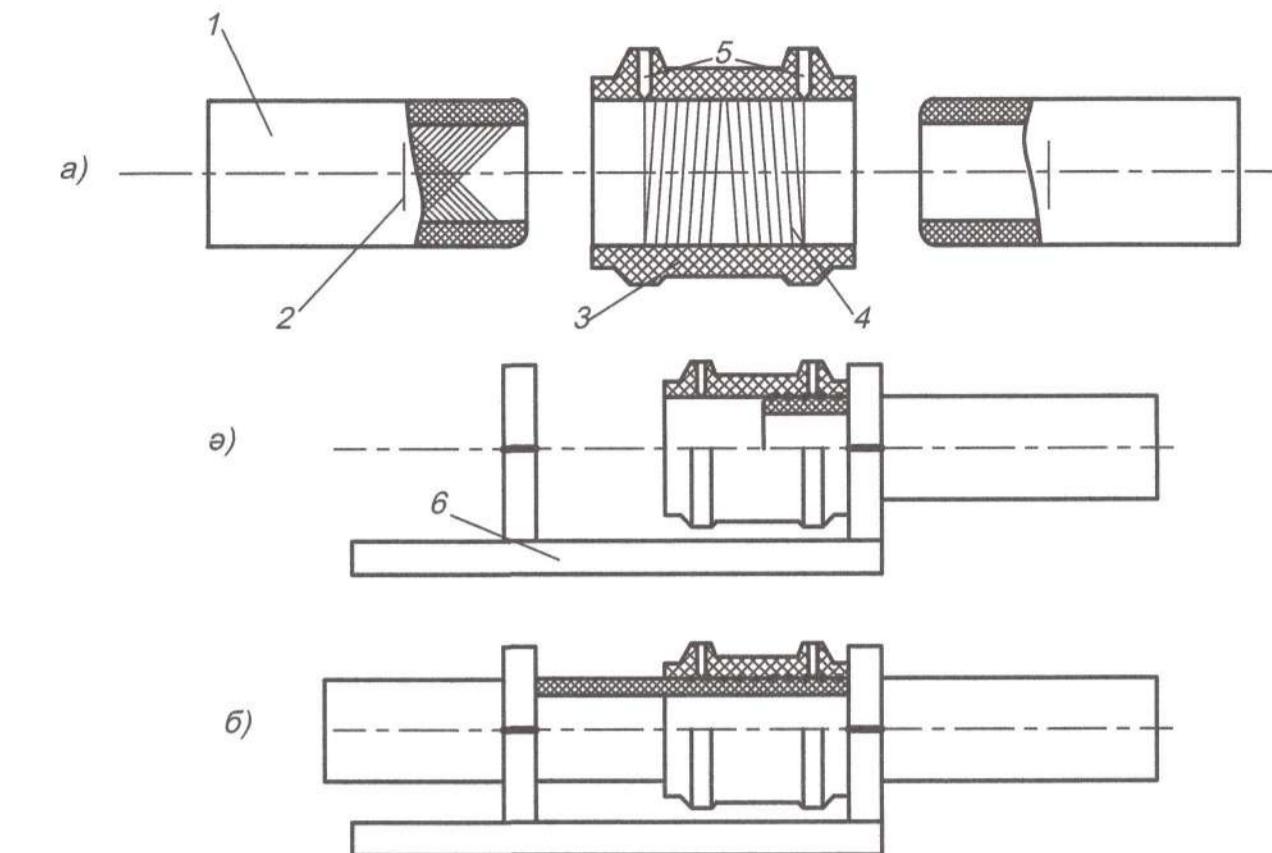
$$Port = 136,29$$

$$Port = \frac{136,29}{18} = 7,5$$

$$K = \frac{10}{7,5} = 1,3$$

Полиэтилен құбырларының қосу

а-косылатын элементтердің дайындау схемасы; б, в- жіктің құрастыру схемасы;
г-астында жиналған жіккеті дәнекерлеу; 1-құбыр 2-муфтаның кондыру және құбыр
бетін механикалық өндөу белгісі, 3-ілінису, 4-өндірілген жылытықтыш, 5-ток
откізгіштің терміналдары, 6-жинауға арналған құрылғы, 7-ток еткізгіш сымдар

Технико-Экономикалық көрсеткіштер

Атауы	Сипаттамасы	Көрсеткіштер	
		Норм	Қабал
Жұмыстың үзактылығы	Күнтізбелік жоспар бойынша қабылданады. Жұмыстың үзактылық коэффициенті К=Пр/Порт К=1/1,2-0,8	1,2	1
Жалпы еңбек сыйымдылығы	Күнтізбелік жоспар және жалпы енбек сыйымдылығы бойынша қабылданады	1	0,8
Еңбек өнімділігі	Нормативтік 100% деп қабылданады, ол мына формуламен анық-ды Пт= Трорм/Трир Пт=(135,6/136,29)*100%=99%	100%	99%
Жұмыс күші козғалысының біркәлапсызы коэффициенті	Күнтізбелік жоспар бойынша орташа және таx, жұмысшы санының катынасы анық-ды К= Nmax/Port К=10/7,5=1,3 Port=Tr/Pr Port=136,29/18=7,5 адам	1,5	1,3

Техникалық қауіпсіздік ережелер

Құрылғыс-құрастыру жұмыстарының жүргізу барысында техникалық қауіпсіздік ережелерін
катап сактау керек.

Құрастыру жұмыстарын бастасында бүрнен көлесі шаралардың орындалудың кадагалау кажет:
- құрылғы алдын ала кіріс жоғары салыну керек, құрылғыс көлкітері мен
мен коліктеге салынған жаткан нысананың барытты мүмкіндіктермен камтамасын ету кажет;
- жиналастыру аланында ескертту белгілері мен коршауладың дайын болуы керек;
- мөлшері түрде жинақтау мен жүкті ішінде жинақтардың сакталып жүргізіледі;
- жинақтаушылар, донекерлеушілер және баска да жұмысшылардың саксалармен
және сактандыру белгілерінен жарактандыру керек;
- жұмыс алаңдары, көлік жүргізу жадары, тиесу немесе жүк түсіру орындары,
өттегі жолдарда қоқыстардан үнемін тазартылғын тұрғын керек;
- электр жетегі бар механизмдердің металл болілктері және электр жабдықтарының
корпусы жерге түйкітуда керек;
- зиянды және ерт кашап бар оқшаулау жұмыстары жүргізу жаткан белгілерде баска
жұмыстарды орындауда және бөгенді адамдардың болуының салынады;
- құбырларды оқшаулау жұмыстары жоба бойынша орналастырынан соң жүргізіледі;
- кол машиналарымен жұмыс істейтін адамдар алдын-ала қауіпсіз зәйтепе жұмыс
істедеуді үйренау керек;
- оқшаулагыш, лак және бояу арналған, өндөу материалдары және т.б. зияндарды
бөлгөттердің материалдары жұмыс орындарында сактауға болмайды, егер сол уақытта жұмыс
орындауды жатса онда тек сол материалдың көректі сактауға рұқсат беріледі

ҚазҰТЗУ.5B075200.36-03.2022ДЖ			
Ақтау қаласындағы төгөз қабаттың түрлөгүн үйдің жылдамтығы жүйесін жобалай			
олт.	код №	бет	док. №
Кафедра мен Алимов К.К.	Халилов А.Н.	05	05
Нормалык	Халилов А.Н.	05	05
Жетекші Нұрғасова К.М.	Денисов С.С.	05	05
Көзексп. Нұрғасова К.М.	Денисов С.С.	05	05
Орындаған Исаева Н.	Денисов С.С.	05	05
Технологиялық картада		С.ж/с К институты ИЖК ж/с Ж/кафедрасы ИЖК-18-1к	